

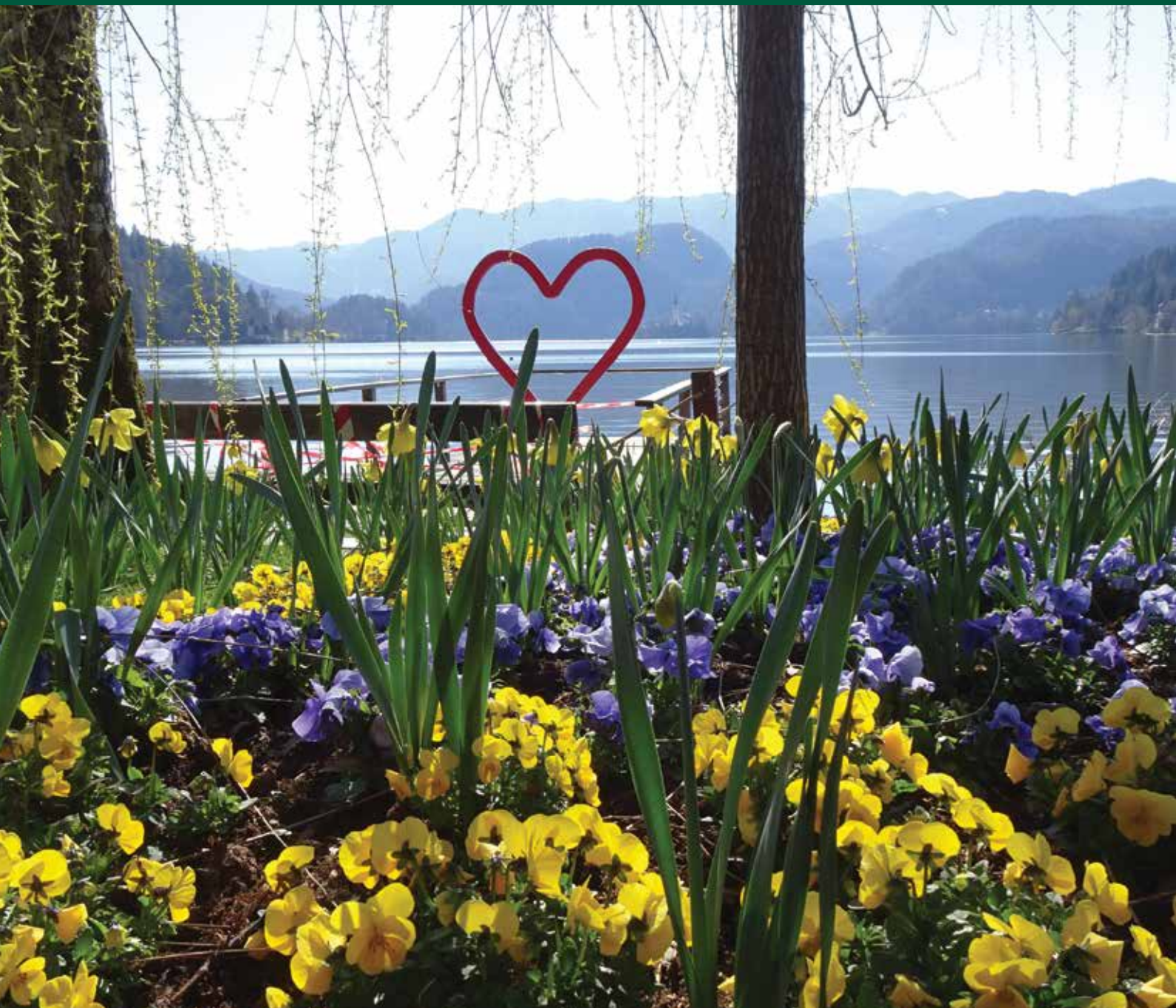

*Odprite okna, odprite duri,
mimo jezdi vitez Jurij!*

Josip Murn Aleksandrov, Pomladanska romanca

ISSN 2536-3700, FEBRUAR 2021 02

BLEJSKE NOVICE

Svetovno prvenstvo v biatlonu se je končalo

Pokljuka in Bled sta gostila svetovno prvenstvo v biatlonu. Kljub temu, da je bilo zaradi epidemije to posebno prvenstvo, kjer ni bilo gledalcev, je zaključna ocena lahko samo pozitivna. Če ne drugega, prav navdušujoče je bilo videti luči po blejskih hotelskih sobah, srečati tekmovalce in tekmovalke na njihovih jutranjih in večernih tekih po Bledu, predvsem pa daje upanje veliko medijsko zanimanje za Bled.

RP, Naslovna fotografija: Jan Bizjak

Drage občanke, spoštovani občani,

nenadna napoved pomladi s toplimi dnevi je prinesla skoraj idealne razmere za delo na terenu. O številnih investicijah, ki potekajo v občini, si lahko preberete na naslednjih straneh. Vem, da dela včasih lahko zmotijo naš vsakdan, ampak potem, ko so končana, smo vendarle vsi kot skupnost lahko zadovoljni.

Minister Vrtovec je na Twitterju zapisal, da se bo gradnja južne razbremenilne ceste začela septembra, vlada pa namerala gradnjo uvrstiti med projekte državnega pomena. Druga dobra novica je, da bo tudi kolesarska povezava med Bledom in Bohinjem zgrajena.

Dan pred izidom Blejskih novic smo pripravili okroglo mizo in predstavitev natečajnih rešitev za hotel Europa. Prepričan sem, da je okrogla miza odgovorila na številne dileme in vprašanja občanov, razstava natečajnih rešitev je na ogled v Festivalni dvorani Bled, do gradnje je še dolga pot ...

V tem tednu se je zaključilo svetovno prvenstvo v biatlonu. Pot do prvenstva je bila težka, zato sem zares vesel, da smo bili pri kandidaturi uspešni. Prvenstvo je žal, tako kot vse ostalo, zaznamovala epidemija, kljub temu pa smo se na Bledu potrudili, da so se ekipe in spremljevalci počutili dobro. Vsem hotelom in nastanitvam, ki so v dneh prvenstva gostili športnike in ostale, se iskreno zahvaljujem. Bled je znova dokazal, da zmore in zna ter da smo odlična destinacija za najpomembnejše prireditve in dogodke na svetovni ravni. Sam sem se pogovarjal s številnimi novinarji z vsega sveta in po-

novno so bili vsi navdušeni tako nad krajem kot tudi nad prijaznostjo domačinov. Zelo sem bil ponosen! Ponosen sem tudi na Grajsko kopališče Bled oziroma na javno podjetje Infrastruktura Bled, ki je kot prvo kopališče v Sloveniji pridobilo znak Slovenia Green Beach in se s tem priključilo Zeleni shemi slovenskega turizma. Iskreno upam, da bomo kmalu skupaj z državo lahko podpisali tudi akcijski načrt za sanacijo Blejskega jezera. Strokovnjaki so pregledali natega in ugotovili, da deluje. Z akcijskim načrtom bomo skušali sprejeti ukrepe, ki bodo dolgoročno zagotovili varovanje jezera in obale.

Pomlad privablja ljudi na prosto in prav je tako. V tej številki boste lahko prebrali tudi članek dr. Jana Bizjaka o negi dreves na Bledu. S svojo ekipo opravlja veliko in pomembno delo, prav je, da ga podrobneje predstavi tudi občankam in občanom.

Otroci se bodo prihodnji teden po počitnicah spet vrnili v šolske klopi. Vesel sem, da so šole končno odprte in upam, da so se imeli lepo ter da bo življenje iz dneva v dan ponovno bolj podobno »stari normalnosti«.

Za nami sta slovenski kulturni praznik in pustovanje, pred nami velikonočni prazniki. Želim si, da bi turizem kot gospodarsko dejavnost lahko ponovno zagnali še pred poletjem. Kljub epidemiji bomo na koncu morali najti način, da bomo lahko delali in preživel.

Kot kaže, je pred nami tudi dolga pot do končanja epidemije. Sam sem prebolel covid-19 in lahko vam iz prve roke povem, da bolezen ni od muh. Nikar ne obupajmo tik pred ciljno črto. Prosim vse občanke in občane, da se še naprej vedete samozaščitno in pazite na tiste, ki jih imate radi.

:: Vaš župan, Janez Fajfar

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV POMOČI ZA OHRANJANJE IN SPODBUJANJE RAZVOJA KMETIJSTVA IN PODEŽELJA V OBČINI BLED ZA LETO 2021

- a) UKREP 1: Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo;

- b) UKREP 2: Pomoč za zaokrožitev kmetijskih in gozdnih zemljišč;
c) UKREP 3: Pomoč za plačilo zavarovalnih premij;
d) UKREP 4: Pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih;
e) UKREP 5: Pomoč za naložbe v dopolnilne dejavnosti na kmetijah – de minimis;
f) UKREP 6: Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja – de minimis;
g) UKREP 7: Podpora gozdarskim ukrepom – investicije za delo v gozdu – de minimis.

Celotna razpisna dokumentacija je do vključno 22. marca 2021 objavljena na spletni strani Občine Bled (www.e-bled.si).

Javni razpis za dodelitev nepovratnih sredstev društvom s področja kmetijstva in podeželja bo predvidoma objavljen v drugi polovici leta.

:: Janez Fajfar, župan Občine Bled

Občina Bled na osnovi določil Odloka o izbiri in sofinanciranju izvajanja letnega programa športa v Občini Bled (UGSO, št. 28/2019, z dne 14. 6. 2019) in Odloka o proračunu Občine Bled za leto 2021 (Ur. list RS, št. 191/2020 z dne 18. 12. 2020) najavlja

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE IZVAJANJA LETNEGA PROGRAMA ŠPORTA V OBČINI BLED ZA LETO 2021

Predmet javnega razpisa je sofinanciranje naslednjih športnih programov oziroma vsebin:

1. Prostočasna športna vzgoja otrok in mladine (izvajanje programov)
2. Tekmovalni šport otrok in mladine (osnovno vrednotenje programov)
3. Tekmovalni šport otrok in mladine (dodatno vrednotenje programov)
4. Vrhunski šport (izvajanje programov)
5. Športna rekreacija (izvajanje programov)
6. Kakovostni šport (izvajanje programov)
7. Športne prireditve in promocija športa (izvedba športnih prireditev)

Razpis in celotna razpisna dokumentacija bo od 26. 2. 2021 dalje na voljo na spletni strani Občine Bled <http://www.e-bled.si>.

Razpis bo odprt do 20. 3. 2021.

:: Janez Fajfar, l. r., župan Občine Bled

BLEJSKE NOVICE 02 (ISSN 1855-4717) - Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Bled, Cesta svobode 13, 4260 Bled, tel. 04 575 01 00, www.e-bled.si, e-pošta: obcina@bled.si. Pravice izdajatelja izvaja: Antus Jesenice. Odgovorna urednica Romana Purkart, uredniški odbor: Nuša Poljanec, Alojz Ropret. Lektoriranje: Mateja Erman Repe. Izid: 26. 02. 2021. Časopis izhaja v nakladi 3.500 izvodov, brezplačno ga prejema vsa gospodinjstva v občini Bled. Priprava za tisk, tisk in distribucija: Antus Jesenice. Elektronski naslov uredništva: blejskenovice.bled@gmail.com. Nenaročenih člankov in fotografij ne honoriramo. Časopis sodi med proizvode, za katere se obračunava 9,5 % DDV (Ur. l. RS št. 89/98). Blejske novice so vpisane v evidenco javnih glasil pod zaporedno številko 1720 in v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno št. 436. Trženje oglašnega prostora Antus Jesenice, 04 586 51 30, info@antus.si.

Naslednje Blejske novice izidejo 26. 03. 2021, prispevke sprejemamo do 18. 03. 2021 na: blejskenovice.bled@gmail.com

Zazidalni načrt Koritno

Gradbena dela znotraj območja zazidalnega načrta Koritno so v polnem teku. Lani je bila izvedena meteorna kanalizacija z iztokom v reko Savo. Nato so bila dela začasno prekinjena zaradi vremenskih razmer. Trenutno se dela nadaljujejo, in sicer se zaključuje izvedba meteorne kanalizacije do glavne ceste Koritno–Ribno. Znotraj zazidalne cone je že izvedena meteorna in fekalna kanalizacija. Sledi postavitve fekalnega črpališča in nove transformatorske postaje znotraj zazidalne cone. V marcu bodo izvajalci dela nadaljevali z izvedbo vodovodnega in plinovodnega omrežja. Gradnja na omenjenem območju je razmeroma zahtevna zaradi talne vode, zaradi česar so bili med gradnjo sprejeti dodatni ukrepi za kvaliteto izvedbo del. Dela potekajo skladno s terminskim planom, vrednost investicije pa v 1. fazi znaša dobrih 1,3 milijona evrov.

Izgradnja kanalizacije v Mali Zaki–Za gradom

Gradnja kanalizacijskega sistema na območju Mala Zaka–Za gradom je v zaključni fazi. V sklopu izgradnje kanalizacije smo obnovili vodovodno omrežje, zgradili plinovodno in elektro omrežje ter postavili javno razsvetlavo. Asfaltiranje Veslaške promenade ter ostalega območja, kjer so se izvajali posegi, glede na potek del predvidevamo v drugi polovici aprila, takrat bo cesta ob jezeru zopet normalno odprta.

Dobje–Zasip

Na območju naselja Dobje–Zasip bo Občina Bled zaključila z gradbenimi deli v mesecu aprilu 2021, ko bo položen še fini asfalt na celotni dolžini gradbenega posega. Vrednost del znaša okvirno 110.000 EUR. Dela so poleg ureditve ceste obsegala obnovo vodovodnega omrežja, javne razsvetljave, meteorne kanalizacije in elektroenergetskega omrežja.

KS Ribno

Na območju Šolske ulice v Ribnem in v naselju Selo pri gasilnem domu Občina Bled ureja odvodnjavanje površinskih cestnih voda. Investicija je nujno potrebna zaradi poplavljanja okoliških objektov ob večjih nalivih, hkrati pa se zaradi urejenega odvodnjavanja zmanjšajo stroški rednega vzdrževanja občinskih javnih cest.

Most Piškovca

Februarja se je začela nadomestna gradnja mostu Piškovca. Izbrana izvajalca Garnol d.o.o. ter Gorenjska gradbena družba d.d. sta pričela z rušitvenimi deli na mostu Piškovca. Trenutno se dela izvajajo tako na levem kot tudi na desnem bregu reke Save. Na strani Občine Žirovnica potekajo dela globokega temeljenja oz. betonskih pilotov. Na strani Občine Bled so v izvajanju rušitvena dela obstoječega mostu in podpornikov. Pri gradnji sodeluje tudi Ribiška družina Jesenice, ki se trudi za ohranitev vodnega življenja v reki Savi. Z namenom, da se investicija uspešno izvede, se aktivnosti izvajajo v dogovoru z vsemi deležniki. Vrednost investicije je dobrih 500.000 EUR.

Plaz Mlino in Razgledna cesta

V noči z 22. 1. 2021 na 23. 1. 2021 se je na Mlinem sprožil zemeljski plaz s strani Ceste Gorenjskega odreda proti Jezernici. Zemeljski plaz je zasul strugo reke Jezernice, zaradi česar je poplavelo bližnji stanovanjski objekt. Občina Bled je takoj pristopila k nujni sanaciji zemeljskega plazu na podlagi oglada projektanta. Opravljena je bila zaščita brežine z zabitimi železniškimi tirnicami, ki so založene z armaturno mrežo, oblečeno v geotekstil, in z železniškimi pragovi. Hkrati je urejeno odvodnjavanje Ceste Gorenjskega odreda, stabiliziran teren občinske javne ceste ter zaščita z leseno ograjo. Stroške navedene sanacije je krila Občina Bled iz proračunske rezerve, namenjene odpravi posledic naravnih nesreč. Občina Bled je že naročila izdelavo projektne dokumentacije, vključno z geološkimi raziskavami. Na podlagi izdelane projektne dokumentacije bo sledila končna sanacija plazov.

Na Razgledni cesti na Bledu se je v mesecu januarju sprožilo več manjših zemeljskih plazov. Eden od njih je povzročil veliko nevarnost za občinsko javno cesto, zato smo ga interventno sanirali.

Odprava posledic plazenja na Kupljeniku

V letu 2017 se je v času decembrskega neurja sprožil plaz na Kupljeniku. Povzročena je bila škoda na občinski javni cesti, kar je bilo v takratnem času nujno sanirano. Občina Bled je na podlagi izdelane projektne dokumentacije pridobila sredstva v višini dobrih 46.000 EUR iz naslova Programa nujnih ukrepov za odpravo posledic nestabilnosti tal pristojnega Ministrstva za okolje in prostor. Sanacija plazov se bo pričela predvidoma konec meseca marca, dela bo izvajalo podjetje Pavčnik d.o.o.

Križišče pri osnovni šoli

Na podlagi izdelane projektne dokumentacije so se pričela dela izvedbe križišča pri pokopališču Bled. V sklopu investicije bodo urejene površine za pešce in kolesarje, vključno z varnim prehodom čez Seliško cesto proti osnovni šoli. Križišče bo izvedeno kot dvignjena ploščad z namenom umirjanja prometa zaradi boljše prometne varnosti pešcev in kolesarjev. Tako bo do osnovne šole omogočena varna šolska pot iz smeri Severne razbremenilne ceste.

Prešernova cesta

V sklopu investicije zasebnega investitorja na Prešernovi cesti 3, ki ureja zemljišče neposredno ob Prešernovi cesti, smo na Občini Bled pristopili k hkratnemu urejanju dotrajanega pločnika. Prešernova cesta je od lanskega poletja v upravljanju Občine Bled, kar posledično pomeni, da smo prevzeli tudi vzdrževanje Prešernove ceste. Pločnik je bil v smeri proti Ljubljanski cesti prekinjen in neprehoden za pešce, kar bomo v sklopu te investicije tudi uredili. Med gradnjo je bilo ugotovljeno, da je vsa komunalna infrastruktura vključno s priključki za objekt Prešernova cesta 3 v tako slabem stanju, da je potrebno obnoviti vse komunalne vode. Urejena bo tudi javna razsvetljava na delu obnove pločnika.

:: Urška Kregar Cundrič, Franci Pavlič, Občina Bled

Občina Bled na podlagi Odloka o proračunu Občine Bled za leto 2021 in veljavnih predpisov za posamezna področja najavlja objavo

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV ZA STAREJŠE OBČANE ZA LETO 2021

Razpisna dokumentacija je objavljena na spletni strani Občine Bled www.e-bled.si, lahko pa jo v razpisnem roku prevzamete v času uradnih ur v sprejemni pisarni Občine Bled po predhodni telefonski najavi (04/575 01 14).

Prijava na razpis mora biti izdelana izključno na obrazcih, ki so sestavni del razpisne dokumentacije. Prijavitelj s podpisom izjave na prijavnem obrazcu soglaša s preverjanjem namenske porabe sredstev, dodeljenih na podlagi tega razpisa.

:: Janez Fajfar, župan Občine Bled

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v letu 2021

Lastniki in uporabniki nepremičnin oziroma zavezanca za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča lahko pridobijo informacije o podatkih za odmero NUSZ v letu 2021 pri pristojni osebi v občinski upravi, od 1. 3. 2021 do 12. 3. 2021. Za informacije in dodatna pojasnila smo vam na voljo v času uradnih ur, na tel. št. 04 575 01 35.

Podatke o spremembi zavezanca za plačilo NUSZ lahko sporočite na e-naslov: obcina@bled.si.

Skladno s 17. členom Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Bled (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 71/2015, 82/2020) so zavezanca dolžni sporočiti Občini Bled vse spremembe v roku 30 dni od nastanka le-teh.

Odlok predvideva tudi kazenske določbe, v kolikor pravna ali fizična oseba sprememb ne sporoči.

Za zagotovitev enakopravnosti obdavčitve občanov pozivamo vse zavezanca z netočnimi podatki, da te nemudoma uredijo.

:: Občinska uprava Občine Bled

Minister Vrtovec: Južno razbremenilno cesto bomo začeli graditi septembra

Minister za infrastrukturo Jernej Vrtovec je na družbenem omrežju Twitter zapisal, da se gradnja južne razbremenilne ceste začne septembra.

Kot je še zapisal, se bo takrat začela gradnja krožišča v Betinu, kar je povsem v skladu za načrti.

Južna razbremenilna cesta (JRC) pri naša občutno zmanjšanje števila vozil v centru Bleda, umik tovornih vozil, ki so namenjena v Bohinj iz blejskega centra in iz jezerske skleda, večjo varnost v prometu, večjo ekološko varnost tega izjemno občutljivega prostora, priložnost za razvoj. Ob JRC bodo parkirišča in ostala infrastruktura, ki je nujno potrebna po eni strani za izboljšanje ekološkega stanja občine v najširšem pomenu besede,

po drugi strani pa bo šele JRC zagotovila, da bo Bled uresničil dolga leta trajajoče sanje – jezersko skledo zapreti za promet. Z izgradnjo JRC bo možno tudi dokončno obnoviti kanalizacijski sistem na Ljubljanski cesti.

Južna razbremenilna cesta bo dvignila kakovost bivanja za občane in občanke, ki od vseh najbolj občutijo nevzdržne prometne razmere, ki kljub različnim ukrepom občine še vedno nižajo kakovost življenja in predstavljajo nevarnost za vse udeležence v prometu.

Severna razbremenilna cesta je že pomembno dvignila kakovost življenja ob Ljubljanski cesti, krajanom in krajanke Zasi pa in ljudem, ki skozi Bled potujejo v Gorje in naprej na Pokljuko.

Uskladitev podatkov v RKG-GERK-ih

Vlagatelje zbirnih vlog za kmetijske subvencije obveščamo, da bo letos obdobje vlaganja zbirnih vlog potekalo od 24. februarja 2021 do 6. maja 2021. Vlagatelji morajo urediti GERK-e na upravni enoti vsaj en dan pred vložitvijo vloge za kmetijsko subvencijo. Vlagatelje, ki želijo na UE Radovljica urediti GERK-e, prosimo,

da se za urejanje podatkov v Registru kmetijskih gospodarstev dosledno naročajo po telefonu oziroma po elektronski pošti, v izogib čakanja na hodnikih in s tem možnosti za širjenje okužb.

Že naročene nosilce, ki kažejo znake prehladnih - gripoznih obolenj, pa prosimo, da se za obisk na upravni enoti te-

lefonsko prenaročijo. Naročite se lahko po elektronski pošti ue.radovljica@gov.si oziroma po telefonu na telefonsko številko 04 537-16-31.

Nenaročene stranke GERK-ov žal ne bodo mogle urediti.

:: UE Radovljica

Otroci so spet v šoli

26. januarja se je k pouku v Podružnično šolo Ribno vrnilo vseh 45 učencev prve triade. Sprejele so jih vse učiteljice, ki so bile na testiranju prejšnji dan, kljub temu, da so zelo pozitivne, vsaj ta dan negativne. Seveda je otroke v šoli pričakalo presenečenje, saj je vsak otrok na svoji mizi našel paketek, ki je vseboval sladkarijo in zaščitno masko. Za presenečenje so poskrbele učiteljice, KS Ribno in krajanica Milka Prem, ki je maske sešila.

Enak sprejem so doživeli tudi učenci 4. in 5. razredov, ko so se februarja vrnili nazaj.

:: POŠ Ribno in KS Ribno

Blejsko jezero – natega deluje

Ob nenavadno močnem cvetenju Blejskega jezera v lanskem letu so že lani spomladi kljub epidemiji stekli različni postopki in koraki za ugotavljanje vzrokov za ta pojav. Občina Bled je kljub številnim ukrepom, ki jih je za zdravje Blejskega jezera že izvedla in jih še izvaja, stopila v stik tudi z Ministrstvom za okolje in prostor (MOP) ter njegovimi službami.

ARSO redno in konsistentno izvaja meritve kemične in ekološke kakovosti vode, MOP pa je pregledal delovanje natega. Kot so zapisali v sporočilu za javnost, natega deluje. Občina Bled je pregledala tudi kanalizacijski sistem – del M kanala, ki poteka neposredno ob jezeru, in ni ugotovila nobenih pronicanj kanalizacije v jezero. To njeno ugotovitev potrjuje tudi inšpekcijski nadzor, ki je bil opravljen poleti lani.

Direkcija Republike Slovenije za vode je za potrebe izboljšanja stanja Blejskega jezera poleti 2020 opravila pregled in obsežno podvodno ter geodetsko snemanje sistema sanacijskih naprav v jezeru. Zaradi slabšanja kakovosti jezerske vode, cvetenja jezera in vse večje onesnaženosti je bilo nujno preveriti stanje cevovodov in natega, ki skrbijo za splakovanje in prezračevnost predvsem spodnjih plasti Blejskega jezera. Za ta namen je bilo opravljenih kar 90 potopov.

Ob svetovnem dnevu Zemlje je lani, 21. aprila 2020, na Bledu potekal pogovor o zaskrbljujočem stanju Blejskega jezera in njegovi revitalizaciji. Na pobudo župana Bleda, Janeza Fajfarja, so se ga udeležili predsednik Republike Slovenije, Borut Pahor, predstavniki Društva za varstvo naravne in kulturne dediščine Bleda ter direktor Direkcije Republike Slovenije za vode, Roman Kramer. V skladu z dogovorom je Direkcija za vode za hitrejšo ukrepanje in reševanje stanja jezera izvedla obsežen pregled dna Blejskega jezera.

Dotok Radovne, skupaj z natego Blejskega jezera, predstavlja učinkovit sistem za izpiranje jezera. Sistem sanacijskih naprav Blejskega jezera je eden od ključnih hidrotehničnih ukrepov za doseganje dobrega stanja vodnega telesa. Za upravljanje in vzdrževanje sistema ter odločanje o izdaji različnih mnenj, smernic, pogojev in soglasij skladno z Zakonom o vodah je nujno potrebno poznati tako stanje objektov in naprav kot tudi evidentirati natančno lokacijo in globino podvodnih tras cevovodov. Cevovod odvoda hipolimnijskih vod iz Blejskega jezera je bil podvodno pregledan nazadnje leta 2000. Sistem sanacijskih naprav Blejskega jezera obsega dovodni sistem čiste vode Ra-

dovne v Blejsko jezero in odvodni sistema hipolimnijskih vod iz Blejskega jezera – t. i. natega Blejskega jezera. Z namenom, da se poveča naravna pretočnost jezera in jezero prezrači, je bila že leta 1964 v Blejsko jezero po cevovodu speljana čista voda iz vodotoka Radovna. Dovodni kanal v jezero priteče na SZ delu, kjer je voda Radovne usmerjena v dva kraka (Krak 1 dolžine 270,29 m je usmerjen proti vzhodnemu delu jezera do globine 14 m, krak 2 dolžine 169,35 m pa proti zahodnemu delu jezera do globine 19 m).

Sistem odvoda hipolimnijskih vod iz Blejskega jezera je bil zgrajen leta 1981 z namenom odstranjevanja onesnaženih, z nutrienti bogatih spodnjih plasti jezerske vode (hipolimniji). Za odvod hipolimnijske vode iz vzhodne in zahodne kotanje jezera so po dnu jezera položeni trije kraki cevovodov, ki so iz jezera speljani v profilu iztoka vodotoka Jezernice (Krak A: cevovod iz zahodne kotanje jezera dolžine 949,49 m, krak B: cevovod iz vzhodne kotanje jezera dolžine 630,30 m, krak C: cevovod iz vzhodne kotanje jezera dolžine 985,46 m).

Sistem sanacijskih naprav Blejskega jezera opravlja pomembno funkcijo pri izboljšanju, zagotavljanju in ohranjanju kakovostnega stanja vodnega telesa Blejskega jezera. S ciljem kontrolnega pregleda stanja podvodnih krakov cevovodov sistema sanacije Blejskega jezera (tako dovodnih kot odvodnih krakov), dokumentiranja stanja cevovodov in izdelave natančnejšega pozicijskega geodetskega posnetka cevovodov ter elaborata, ki bo služil kot informacijska podlaga za prostorsko podatkovne baze, je Direkcija RS za vode v letu 2020 pristopila k izdelavi podvodnega geodetskega in video snemanja sistema sanacijskih naprav Blejskega jezera. Glavni del pregleda in snemanja

podvodnega dela sistema sanacije Blejskega jezera (podvodna dela) je bil izveden v juniju in juliju 2020. V zahtevnih pogojih akvatorija Blejskega jezera (slaba vidljivost in nizka temperatura vode) so pregled in posnetek izvedli potapljači Društva za podvodne dejavnosti Bled, ki so v ta namen opravili preko 90 potopov in pregledali skupaj 3005,34 m cevovodov.

Na dovodu ni zabeleženih poškodb, niti zaznanih nepredvidenih iztokov vode, ustja cevi niso zasuta, na ustjih cevi pa so vidni močni sledovi delovanja vodnega toka, kar pomeni, da voda Radovna v Blejsko jezero doteka. Na cevovodih odvoda – t. i. natega Blejskega jezera – ni zabeleženih poškodb. Evidentirano je sesanje na vtoku v cevi in na perforiranem odseku cevovodov. Sesanje izven predvidenih mest ni bilo zabeleženo. Natega Blejskega jezera torej ustrezno funkcioni-
ra.

S pregledom je bilo ugotovljeno, da kljub starosti obe funkcionalni celoti sistema sanacije Blejskega jezera, tako dovodni kot odvodni del, opravljata namensko funkcijo in delujeta, so sporočili iz Direkcije za vode.

:: RP, foto: Društvo za podvodne dejavnosti Bled

Grajsko kopališče Bled – prvo kopališče v Sloveniji z znakom Slovenia Green Beach

Iz Slovenske turistične organizacije so sporočili, da je Grajsko kopališče Bled prvo kopališče v Sloveniji z znakom Slovenia Green Beach, kar pomeni, da je kopališče vključeno v Zeleno shemo slovenskega turizma. Slavnostna podelitev

znaka bo v okviru Zelenega dne slovenskega turizma, ki ga STO organizira vsako leto maja. Bled je sicer zlata destinacija Zelene sheme slovenskega turizma. Destinacijo letos čaka nov izziv, namreč ponovna presoja vseh 100 kazalnikov certifikacijske sheme.

Naravno kopališče na sončni obali Blejskega jezera v zavetju mogočne grajske skale

Na 260 metrih skrbno urejene obale je na voljo vse, kar obiskovalci potrebujejo za nepozaben poletni dan: dva tobogana, skakalna deska, splavi na jezeru, ograjeni

bazeni globine 50, 120 in 180 cm, gugalnica, igrala in peskovnik za otroke, kajaki, masaža, namizni tenis, družabne igre, »knjige na počitnicah«, ležalniki, senčniki, bogata gostinska ponudba ... Goste pričakujejo urejene kabine, garderobne omarice, toaletni prostori, več zunanjih prh, urejen dostop v vodo za starejše in invalide. Mednarodni okoljski znak Modra zastava dokazuje, da pri upravljanju kopališča spoštujejo zahtevna mednarodna merila okolju prijaznega poslovanja, varnosti, čistoče in ustrezne kakovosti vode. S kopališčem upravlja javno podjetje Infrastruktura Bled.

:: Romana Purkart

Gradbeno dovoljenje za Muzej sodobne umetnosti na Bledu

Na lokaciji nekdanjega objekta Pristava pod Blejskim gradom podjetje Artarhiv d.o.o. iz Ljubljane na osnovi dogovora z Zavodom za kulturo Bled načrtuje izgradnjo novega kulturnega centra - **Muzeja sodobne umetnosti**. Muzej bo namenjen razstavi umetniških del svetovno znanih avtorjev, med katerimi pa bodo prevladovala dela iz bogate zasebne zbirke Igorja in Mojce Lah. Investitor je izjemno pozornost namenil že arhitekturnemu načrtovanju in se je s tem namenom povezal

s svetovno znanim angleškim arhitektom **Davidom Chipperfieldom**, ki je s svojo skupino projektantov ustvaril že več izjemnih projektov za podobne vsebine po celem svetu.

Na poti realizacije projekta je bil pred nekaj dnevi narejen pomemben nadaljnji korak, saj je investitor **pridobil gradbeno dovoljenje**, kar pomeni, da se bo gradnja objekta lahko začela v prvih pomladanskih mesecih. V podjetju Artarhiv takoj po tem, ko se bodo zadeve z epidemijo

umirile, načrtujejo obisk arhitekta Davida Chipperfielda na Bledu, kjer bo javnosti projekt osebno in podrobneje predstavil.

Projekt je izjemno pomemben za Bled, saj bo njegova uresničitev skupaj z ostalimi kulturnimi spomeniki pomenila občuten dvig nivoja kulturne in turistične ponudbe ne samo v tem delu Slovenije, temveč tudi širše – v tem delu Evrope.

:: Zavod za kulturo Bled

Tržnica Bled – objava razpisa za oddajo dela nepremičnine v najem

Na spletni strani <https://www.infrastruktura-bled.si/sl/Aktualno> bo od 5. 3. 2021 dostopna dokumentacija za prijavo na razpis za najem dela nepremičnine na Ljubljanski cesti 15a, in sicer trgovski objekt. Notranji del tržnice Bled je predviden za obratovanje lokalne trgovine brez embalaže z deloma predpisano vsebino. Tržnica Bled je živ produkt, ki bo v priho-

dnjih mesecih obogaten s stalno ponudbo pretežno ekoloških in lokalnih pridelkov in izdelkov, ki bodo na voljo v notranjosti objekta na stari bencinski postaji. Predvidena vsebina je namenjena končnim potrošnikom s sicer širokim spektrom ponudbe. V trgovini bodo na voljo produkti za osebno higieno, določena čistila, prehrana, začimbe, peciva, kruh ipd., skratka

vse, kar gospodinjstvo v osnovi potrebuje. Poudarek ohranjanja in varovanja narave med drugim ni več v doslednem ločevanju različnih frakcij odpadkov, ampak v zmanjševanju le-teh, zato smo se na Infrastrukturi Bled d.o.o. odločili za vpeljava sistema trgovine brez embalaže.

:: Jaka Bassanese

Vpis otrok v Vrtec Bled za šolsko leto 2021/2022 (za sprejem s 1. 9. 2021)

Starše vabimo k vpisu predšolskih otrok v Vrtec Bled za šolsko leto 2021/2022, ki bo potekal **od 9. do 12. marca 2021**, in sicer:

- torek, 9. 3., od 7. do 17. ure,
- v sredo, 10. 3., od 7. do 15. ure,
- v četrtek, 11. 3., od 7. do 15. ure in
- v petek, 12. 3., od 7. do 15. ure.

Vlogo za vpis otroka v vrtec za šol. leto 2021/22 boste konec februarja lahko dobili v vrtcu ali na spletni strani www.vrtec-bled.si ter jo v zgoraj navedenem času

oddali osebno v večnamenskem prostoru vrtca na Bledu ali jo poslali po pošti na naslov: Vrtec Bled, Trubarjeva cesta 7, 4260 Bled oz. po elektronski pošti na naslov: svetovalna.delavka@vrtec-bled.si.

Za šolsko leto 2021/2022 razpisujemo dnevni program, ki traja do 9 ur dnevno. V dnevni program vpisujemo otroke od enega leta starosti (oz. dopolnjenega 11. meseca ter zaključenega dopusta za nego in varstvo otroka) do vstopa v osnovno šolo. Zaradi obstoječih razmer in ukrepov

boste starši svoj prihod v vrtec (v času vpisa) predhodno najavili. O načinu najave boste naknadno obveščeni preko spletne strani vrtca.

Lepo vabljeni!

Več o vrtcu (in vpisu) si lahko preberete na spletni strani www.vrtec-bled.si.

Za vse dodatne informacije lahko pokličete na telefonski številki 04/ 292 72 23 (svetovalna delavka) ali 04/ 292 72 28 (pomočnica ravnateljice).

:: Vrtec Bled

Odnos do dreves in narave je odnos do nas samih

Za nami je edinstveno leto 2020. Leto, v katerem smo se srečali z zahtevnimi nevsakdanjimi razmerami, a hkrati leto, ki nam je večini, če smo si dovolili, vseeno prineslo in zapustilo tudi veliko dobrega.

Ena od tistih, ki ji je leto 2020 prineslo marsikaj pozitivnega, je tudi narava. Marsikje je okrevala in zaradi milejših človeških pritiskov zaživela še v svojem polnejšem sijaju. S svojim hitrim in pozitivnim odzivom nas je opomnila in nam zgledno sporočila, kako pomembno je, da se vsake toliko časa malce umirimo, nato pa življenje hvaležni za izkušnjo zavestno povzdignemo še na višjo raven.

Enega od nepogrešljivih delov narave predstavljajo drevesa, živa bitja, brez katerih si življenja ne moremo predstavljati. Poleti nas ohlajajo, jeseni s plodovi razvajajo, pozimi nas grejejo, vselej, ko si zaželimo njihove družbe, nas dobrodošlo sprejmejo.

Z drevesi smo si v marsičem zelo podobni in tudi pri negi imamo veliko skupnih točk. Lepše kot namreč skrbimo zanje, dlje časa nam bodo hvaležno vračala ves dobrobit, ki nam ga vsakodnevno poklanjajo.

Sadna drevesa so za nego še posebej hvaležna ... Levo zgoraj na sliki skoraj stoletje stara jablana, ki bi jo zaradi obilice bele omele marsikateri lastnik kar požagal. Z malo volje, znanja in truda pa lahko stoletnico pomladimo za več desetletij (slika desno zgoraj). In če to storimo na strokoven način, v prihajajočem poletju ne bo množice bujnih novih poganjkov, ampak bo drevo ostalo v ravnesju (slika levo spodaj) in nam že isto leto hvaležno podarilo večje, lepše in okusnejše plodove.

Drevesa so mogočni naravni spomeniki, ki predstavljajo nedomestljiv element naravne krajine tudi v blejski občini. Čeprav sem drevesa vžljubil že kot otrok, ko so mi starši (za kar sem jim močno hvaležen) brez strahu in z zaupanjem dovolili, da sem plezal po njih, pa sem se vrednosti dreves in njihovih lepote začel polno zavedati šele, ko sem dobil priložnost, da se praktično skoraj vsakodnevno ukvarjam z njihovo nego. Na naslednjih nekaj straneh sem zbral najpomembnejše informacije, zanimivosti, spomine in vtise dozodajšnje nege dreves, ki jo zadnji dve leti s sodelavci hvaležno in vestno opravljamo v blejski občini.

Ljudje smo še vedno premalokrat pozorni na mogočne naravne spomenike, ki nam že stoletja oz. desetletja lepšajo vsak dan. Lepo obiskan voden ogled po blejskih parkih, ki smo ga z ljubitelji dreves in narave izvedli v lanskem letu, je lepa priložnost za okrepitev zavedanja, v kakšnem čudovitem okolju imamo privilegij ustvarjati in živeti. Zato ga bom(o) v prihodnosti še večkrat ponovil(i), vabljeni, da se pridružite.

Kar sejemo, to žanjemo

Nega dreves je širok pojem, ki se začne, še preden drevo sploh posadimo. Eno od ključnih stvari glede potrebne količine in uspešnosti nege dreves namreč predstavlja izbira oz. odločitev, katero drevo bomo na določen prostor posadili. Največja napaka, ki jo ljudje storijo na svojih vrtovih, je, da drevesu glede na njegov genetski potencial rasti namenijo premalo življenjskega prostora. Drevo kmalu zraste previsoko in preširoko, lastniki pa ga nato poskušajo omejiti z močno rezjo, ki pa le še pospeši njegovo rast in odganjanje. Tako se znajdejo v začaranem krogu stroškovno potratnega nekaj- ali vsakoletnega rednega obrezovanja oz. vzdrževanja drevesa, ki pa, če bi skrbneje in strokovneje načrtovali primerno izbiro drevesne vrste, ne bi bilo potrebno. Napake ponavljajo tako pri zasajanju sadnih kakor tudi okrasnih dreves. Zato vam polagam na srce, da se pred zasaditvijo resnično dobro pozanimate, na kakšno podlago je drevo, ki ga želite posaditi, cepljeno. Bujnost podlage namreč igra najodločilnejšo vlogo pri tem, kolikšna bo končna višina in širina drevesa (brez obrezovanja) in s tem povezana tudi sadilna razdalja med posameznimi drevesi.

Lep, na žalost pogost primer na slovenskih sadnih vrtovih; neprimerna (premočna in prenizka) rez glede na bujnost podlage (sejanec jablane). Osnovno pravilo pravilne nege (sadnih) dreves je, da rez prilagajamo bujnosti podlage in drevesni vrsti, ne pa da drevesa silimo v njihove nenaravne, neprimerne in nezdrave oblike, ki porušijo njihovo ravnesje in skrajšujejo njihovo življenjsko dobo.

Strokovna nega drevesa zajema čiščenje in odstranjevanje bele omele, bohotivk, križajočih se vej, suhih, odmirajočih, polomljenih oz. zalomljenih vej, neperspektivnih in obviselih vej, odstranjevanje suhih (ostankov) vej, dvig profila krošnje drevesa ter potrebno razbremenjevanje v skladu z zadnjimi smernicami sodobne arboristične stroke. Cilj rezi je enakomerna razporeditev gostote listne površine ob ohranitvi ravnovesja ter s tem tudi dolgoročnega zdravja drevesa ...

Nego (obrez) dreves izvajamo povečini z uporabo vrhne tehnike, saj z njo izkušen in spreten plezalec lahko doseže vse kotičke drevesa. V primeru, da je drevo suho, preslabotno in posledično prenevarno za plezanje, pa se poslužujemo uporabe klasičnega dvigala višine 25 m (če je omogočen dostop zanj), pri posekih pa se v skrajnem primeru poslužujemo tudi uporabe mobilnega avtodvigala, ki drevo dobesedno lahko prestavi tudi za 50 m.

Nega več kot 100-letnega divjega kostanja z uporabe vrhne tehnike (levo) in posek suhe lipe s pomočjo avtodvigala žerjava (desno). Slednjega uporabimo v skrajnem primeru, ko sta dostop in spravo preminulega drevesa močno otežena, s klasičnim posekom pa bi močno poškodovali podmladek pod njim. Na desni sliki smo v lanskem letu brez škode na podmladku odstranili dve mogočni suhi lipi na moreni pri OŠ Bled, pri katerih bi bil posek dveh lip brez uporabe žerjava zelo nevaren, veliko bolj zamuden, obenem pa bi močno poškodovali tudi podmladek pod njima.

Eden od ukrepov, ki ga izvajamo pri negi dreves, je tudi odstranjevanje bršljanja. Bršljan sicer ni parazitska rastlina, drevesu razen svetlobe ne jemlje ničesar, ampak ga samo uporabi za oporo, ob kateri se lahko vzpenja. Lahko pa, če se bršljan pretirano razraste, zaradi povečanega upora ob vetru vpliva na stabilnost drevesa in ob skrajnem primeru, ko doseže konce vej drevesa, tudi »preraste« drevo in ga »zaduši«.

Vrba v Veliki Zaki pred nego, močno poraščena z bršljanom (slika levo) in vrba po strokovno opravljeni negi (desno.) Drevo obdrži svojo obliko, s primernim redčenjem in izrezovanjem suhih, starih, izrojenih, zalomljenih in križajočih se vej smo osvetlili krošnjo, z odstranitvijo bršljanja pa zmanjšali obremenitev drevesa.

V nasprotju z bršljanom je bela omela (*Viscum album*) polparazitska rastlina, ki od drevesa jemlje vodo, sladkorje pa s fotosintezo proizvaja sama ... Najraje napada jablane, lipe/lipovce, javorje, vrbe, topole in breze. Njeno odstranjevanje z dreves je koristno tako z vidika drevesa kakor tudi z vidika njenega širjenja na bližnja drevesa ... V primeru, da belo omelo izrezujemo pri sami veji, moramo njeno izrezovanje na vsakih nekaj let ponoviti, saj se drugače zopet močno razraste in razširi, še posebej, če je na drevesu veliko ženskih rastlin, ki imajo jagode, s katerimi se s pomočjo ptičev bela omela (»ptičji lim«) tudi najbolj razširja.

Sajenje rodi in ohranja življenje

Nege dreves pa ne bi bilo brez njihovega sajenja. Danes lahko negujemo mogočna drevesa, ker so jih nekoč modri ljudje sadili. Sajenje ohranja življenje in več kot sadimo, v lepšem okolju živimo. Tako smo v zadnjih treh letih tudi sami začeli intenzivno saditi podmladek dreves široke palete različnih, predvsem avtohtonih drevesnih vrst. Najlepše je, če o sajenju podmladka razmišljamo, še preden izgubimo stoletne zelene naravne spomenike, ki že mnogo desetletij lepšajo našo krajino. Kjer jih še imamo, tako že sedaj sadimo podmladek, v upanju, da bodo njihovi predhodniki lepšali tamkajšnje območje vsaj še toliko časa, preden se na novo posajena drevesa dovolj razrastejo.

Tudi v Veliki Zaki smo v lanskem letu že posadili podmladek vrb žalujk, še prej pa obstoječim vrbam namenili primerno nego (odstranili omelo in suhe veje), v upanju, da bodo lahko še kar nekaj časa ozelenjevale tamkajšnje območje, vse dokler na novo posajene sadike ne zrastejo v mogočnejša drevesa ... So pa vrbe na sliki lep primer nestrokovnega predhodnega negovanja dreves, ko so bila le-ta v prejšnjem desetletju pretirano znižana (»obglavljena«), preobsežna rez pa je ne le oslabila rast drevesa in pospešila njegovo staranje in odmiranje, ampak tudi uničila njihov naravni habitusni izgled.

Pri sajenju prednostno, če se le da, sadimo sadike s tako imenovano golo korenino oziroma koreninsko grudo oziroma balo, vlončenih sadik pa se izogibamo. Razlog je ta, da ima drevo v loncu, če ni bilo dovolj redno presajano, veliko krožnih korenin, ki se krožno razvijajo tudi po tem, ko drevo iz lonca prestavimo v zemljo. Tako drevo nikoli ne bo razvilo svojega polnega habitusa, zmanjšana pa bo lahko tudi njegova stabilnost ter odpornost na bolezni, škodljivce, sušo in vremenske ujme.

Poleg »šolanih« dreves iz drevesnic smo uspešno presadili tudi »odpisana« več deset let stara drevesa (jesensko barvit roza rdeč japonski javor – slika desno in nordijska oz. kavkaška jelka – slika levo), ki smo jih izkopali na vrtovih oz. gradbiščih, kjer zaradi gradbenih del niso imela več prihodnosti. Z njihovo uspešno presaditvijo smo ne le polepšali blejske parke, ampak tudi pokazali, da se s pravim pristopom in odnosom da ohraniti marsikatero življenje in doseči marsikaj.

V naravi nič ne propade, ampak samo zamenja življenjsko obliko

Ena od zakonitosti v naravi, ki jo najbolj občudujem, je, da se ničesar ne uniči, ampak samo zamenja svojo obliko. In nič drugače ni z drevesi. V gozdu jih glive in množica drugih organizmov razgradijo v humus, ki zopet predstavlja dom za novo življenje. Ko drevesa preminejo in zaključijo svojo življenjsko pot v urbanem okolju, pa človek s svojo kreativnostjo lahko poskrbi, da spomin nanje živi večno. In »večni« spomin na nekatera drevesa si trudimo ohraniti tudi v blejski občini.

Ko drevesa preminejo in zaključijo svojo življenjsko pot, njihov spomin lahko v obliki raznoraznih spominov ali izdelkov živi še mnogo let. Iz suhega hrasta na moreni blejskega vrtca smo lansko leto izdelali naravne klopi in stolčke, na katerih otroci lahko počijejo, se igrajo, lovijo ravnotežje ali si privoščijo malico.

Eden od večnih spominov na mogočno preminulo drevo je lahko tudi lepo oblikovana skleda. Boris Kozinc iz Hraš zanimive skleda izdeluje iz skoraj vseh vrst lesa. Levo skledo (na sliki) je lansko leto izdelal iz več kot 100 let stare tepke, desno (na sliki) pa iz preminulega velikega jesena, ki se je posušil na travniku pred blejskim vrtcem. Iz »tepkine skled« jabolka sedaj veselo uživajo na blejski občini, iz »jesenove« pa otroci iz blejskega vrtca.

Odnos do narave je odnos do nas samih

Veseli me, da se odnos do dreves in narave počasi, a vztrajno izboljšuje. Z zgledno, strokovno in spoštljivo nego dreves si s sodelavci prizadevamo, da bi strokovna in do dreves prijazna nega čimprej postala stalnica tako na zasebnih vrtovih kot tudi javnih površinah v ostalih občinah po Sloveniji. Obenem pa si želimo, da bi po vzoru iz tujine nego na dolgi rok izvajali le strokovno usposobljeni izvajalci s potrebnim arborističnim znanjem na eni in spoštljivim odnosom do dreves na drugi strani. Pri nas se zaenkrat taka praksa uporablja samo pri drevesih, ki imajo pri Zavodu Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN) status naravne vrednote.

Na zavodu so nam tako tudi v lanskem letu po priporočilih in navodilih arboristke Tanje Grmovšek zaupali nego enega od treh zaščiteneh dreves na Bledu. Po velikem jesenu v letu 2019 smo v letu 2020 izvedli še nego zaščitene mogočne platane pri Vili Prešeren, ki ima pri ZRSVN-ju status naravne vrednote. Poleg njene mogočnosti je impresivna tudi njena rast, saj je skoraj polovica debla zaradi odloma pred več kot desetimi leti skoraj popolnoma votla.

Nega zavarovane platane pri Vili Prešeren. S spodrezovanjem najdaljših in najnižjih vej (slika levo) dosežemo dvojni pozitivni učinek. Na eni strani drevo razbremenimo dodatne teže, obenem pa odpremo čudovit pogled (slika desno) na blejski biser in vse njegove naravne lepote (v tem primeru njegov edinstven otoček s cerkvijo).

Odnos do Zemlje, dreves in narave je in bo vedno močnejši odsev odnosa do nas samih. Ob tej priložnosti zahvala vsakemu posebej, ki se trudite za njeno skrb in ohranjanje. Brez ohranjene žive narave nam namreč tudi obilica luksuznih dobrin, ki marsikomu osmišljajo življenje, ne bo pomenila ničesar. In optimistično verjamem, da bomo človeštvo kot celota to modro doumeli še pravi čas.

V primerjavi z naravo in drevesi smo res zelo majhni, a s pozitivnim odnosom, znanjem, ljubeznijo in izkušnjami lahko delamo velike stvari. In strokovna, spoštljiva nega dreves je lahko ena izmed njih.

Ob tej priložnosti pa v mojem imenu in imenu dreves tudi želja oz. prošnja, da kot ozaveščeni izvajalci oz. naročniki nege dreves drevesu namenite strokovno nego, ki bo prijazna tudi za drevo in bo pripomogla k ohranjanju njegove dolgoživosti. Ob vsem dobrobitu, ki nam ga prinašajo, si to drevesa tudi zaslužijo.

:: Dr. Jan Bizjak, univ. dipl. inž. agr., Infrastruktura Bled, d. o. o.

Biodiverziteta okoli vsake slovenske vasi

Slovenci veljamo tudi za narod popotnikov. Radi obiskujemo druge države, kjer si ogledujemo stvari, za katere smo doma prikrajšani: tropske obale, monumentalne zgradbe, drugačne kulture, eksotične živali in rastline. Ker toliko potujemo, človeka včasih prešine, da smo v rodni državi videli že vse, kar se videti da. Daleč od tega! Samo če pogledamo biodiverziteto. Biodiverziteta so vsa živa bitja, od živali in rastlin do gob in bakterij, ter vse zgodbe, ki jih pišejo njihova življenja. Na tisoče jih je, okoli vsake slovenske vasi so in, zagotavljam vam, večine niste videli niti slišali še nikoli.

V evropskih razmerah Slovenija velja za eno bogatejših držav z biodiverziteto. Nekaj 10.000 naj bi v Sloveniji živel samo živalskih vrst. Veliko k tej pestrosti prispeva geografski položaj države. Na zahodu se ozemlje dotika Sredozemlja, na severu sega pod Alpe, na vzhodu do panonskih ravnin in na jugu med dinarske hribovje. In ker ima vsaka od teh štirih pokrajin svoje značilne živali in rastline, jih je na koncu, ko jih seštejemo, pač zelo veliko. A da bi se s to pestrostjo narave znali tudi pohvaliti, kot se pohvalimo, da smo hodili po Kitajskem zidu ali da smo na vrhu Eifflovega stolpa popili kavo, jo moramo najprej znati ceniti. V nasprotnem primeru bomo še naprej živeli v prepričanju, da je sploh ni ali da je povsem nepomembna, kar seveda ne drži.

Medved in ris sta verjetno najbolj prepoznavni vrsti pri nas. Z njima se znamo občasno celo pohvaliti. Sta pač dve od naših največjih in najbolj karizmatičnih živali. Manjše vrste so skoraj brez izjeme neprepoznave. A prav med najmanjšimi se pomen biodiverzitete najbolj pokaže. Kisik, ki ga dihamo – delajo ga rastline, največ ga naredijo drobne, enocelične alge v rekah, jezerih in morjih. Pitna voda – čistijo nam jo za noht veliki nevretenčarji in bakterije. Hrana, ki jo jemo – tudi to je biodiverziteta, saj vsa hrana prihaja iz živih bitij, prostoživečih ali gojenih doma. In da hrana »zraste«, so potrebne še številne druge vrste: opraševalci, ki zaplodijo sadeže; deževniki, ki mešajo prst, da ostane rodovitna; ptice, pikapolonice, pajki, ki lovijo škodljivce v kmetijstvu in še in še.

Na Nacionalnem inštitutu za biologijo (NIB) biodiverziteto raziskujemo že 60 let. Opažamo, da se je v tem času njena pestrost v Sloveniji zelo zmanjšala – v veliki meri kot posledica sprememb, ki smo jih v okolju naredili ljudje. In prav ljudje smo tudi tisti, ki lahko in ki moramo te spremembe ustaviti – kdo nam bo sicer delal kisik, čistil vodo in kako bomo prišli do hrane in drugih nenadomestljivih dobrin iz narave?

Na NIB smo prepričani, da to lahko dosežemo. Da bi kaj naredili tudi na področju uresničevanja tega prepričanja, s še devetimi partnerji sodelujemo v evropskem projektu LIFE Naturaviva, katerega cilj je čim več ljudi v Sloveniji seznaniti s tem, kaj biodiverziteta je, kako pomembna je za nas in kaj lahko naredimo, da jo bomo ohranili. Več o projektu in naših aktivnostih lahko preberete na spletni strani: <https://www.naturaviva.si/>.

:: dr. Davorin Tome, Nacionalni inštitut za biologijo

Ste že kdaj videli rdečeglavega kraljička? Pri nas je pogost in splošno razširjen, tako da nam za to, da si ga ogledamo, ni treba v tujino, niti ne daleč od doma (foto: D. Tome).

Ekoregija Julijske Alpe se je še dodatno utrdila med trajnostnimi regijami v Evropi

Federacija Europarc, ki povezuje zavarovana območja v Evropi s ciljem izboljšati upravljanje zavarovanih območij preko mednarodnega sodelovanja in izmenjave izkušenj, je čezmejni Ekoregiji Julijske Alpe, ki jo tvorita Triglavski narodni park skupaj z Biosfernim območjem Julijske Alpe in Naravni park Julijsko predgorje na italijanski strani, podaljšala listino za trajnostni turizem in certifikat za čezmejno sodelovanje do leta 2024.

Kot je zapisano v utemeljitvi Federacije Europarc, sosednja parka zelo dobro sodelujeta pri upravljanju čezmejne ekoregije in v sodelovanju z deležniki uspešno izvajata številne skupne aktivnosti kot tudi vsakoletni forum na temo trajnostnega turizma. Za uspešno nadaljevanje dela je Europarc zapisal tudi nekatera priporočila. Izpostavljeno je trajnostno upravljanje obiska, ki mora temeljiti na kakovosti in vrednotah in ne samo na številu obiskovalcev.

Avgusta 2020 sta čezmejni Ekoregiji Julijske Alpe obiskala verifikatorja Federacije Europarc Bettina Kreisel iz Nemčije in Arto Ahokumpus s Finske. Pri preverjanju minulega dela sta se

srečala z več lokalnimi deležniki s področij naravovarstva, kmetijstva in turizma. Sodelovanje Triglavskega narodnega parka in Naravnega parka Julijsko predgorje sega v leto 1996, najprej pri evropskih projektih, nato pa pri vedno obsežnejšem sodelovanju pri izmenjavi dobrih praks, izvajanju strokovnih nalog, izobraževanju, sodelovanju z lokalnimi skupnostmi, ozaveščanju in pri skupni promociji trajnostnega obiskovanja.

Skupno sodelovanje je Federacija Europarc uradno priznala že leta 2009, ko sta parka dobila certifikat za čezmejno sodelovanje. Leta 2016 jima je bila podeljena listina za trajnostni razvoj turizma. S tem je postala Ekoregija Julijske Alpe prvo čezmejno območje, ki je prejelo to listino. Oba parka sta vključena tudi v Unescovo mrežo biosfernih območij MAB – človek in biosfera. Biosferno območje Julijske Alpe je bilo razglašeno leta 2003 kot prvo biosferno območje v Sloveniji, Biosferno območje Julijske Alpe Italija pa se je Unescovi mreži priključilo leta 2019.

:: TNP

Na regijskem srečanju s predsednikom države o delu Rdečega križa

V Kranju je nedavno potekalo regijsko srečanje predstavnikov Rdečega križa Slovenije in predsednika Republike Slovenije, Boruta Pahorja. Obiskali so tudi bolnišnico Golnik.

V gorenjski regiji deluje pet RKS – Območnih združenj Rdečega križa, na Jesenicah, v Radovljici, Trzinu, Kranju in Škofji Loki. Prostovoljno se v območnih združenjih Rdečega križa udeležuje približno 1000 prostovoljcev in 40 bolničarjev, članov osmih ekip prve pomoči Rdečega križa, ki so prav tako prostovoljci.

Območna združenja RK gorenjske regije smo se v skladu s temeljnimi načeli mednarodnega gibanja RK RP ob razglašeni epidemiji odzvala na vseh ravneh delovanja. RK sestavlja močna mreža prostovoljcev in zaposlenih, ki jih družijo humanitarnost in želja po pomoči sočloveku.

Prostovoljci se v organizaciji udeležujejo na področju sociale, vključujejo se v ekipe prve pomoči, pomagajo pri organizaciji terenskih krvodajalskih akcij, nudijo psihosocialne pomoči sokrajanom in učne pomoči učencem.

Delo na območnih združenjih gorenjske regije se je v času od prvega vala preko poletja ter v drugem valu usmerilo predvsem v pomoč najranljivejšim skupinam ter v zagotavljanje osnovnih življenjskih potrebščin prebivalstvu. Za osebe v karanteni ali samoizolaciji opravljamo nakupe v trgovinah in lekarnah. Socialno ogroženim družinam in posameznikom pomagamo pri plačilu položnic, delimo hrano in higienske pripomočke. Ob izraženi potrebi po učni pomoči smo se povezali z osnovnimi šolami in osnovnošolskim pomagamo pri učenju. V prejemanje naše pomoči skušamo vključiti vse, ki jih je koronska kriza kakorkoli prizadela.

Ne glede na to, da smo delo usmerili predvsem v lajšanje posledic koronske krize, smo na pomoč priskočili tudi na drugih področjih, npr. pri odpravljanju posledic požarov, ki so prizadeli občane naše regije, s finančno pomočjo pa smo podprli tudi delovanje hrvaškega RK pri pomoči ljudem, ki jih je prizadel potres.

Poleg tega smo tudi lani poleti otrokom iz socialno ogroženih družin omogočili letovanje v Mladinskem zdravilišču in letovišču Debeli rtič ter jim ob novem šolskem letu pomagali z nakupom šolskih potrebščin.

Posebno mesto v RK gre seveda prostovoljcem, članom ekip prve pomoči Rdečega križa, ki so v prvem valu epidemije na podlagi poziva poveljnika CZ RS začeli z merjenjem telesne temperature osebam

ob vstopu v Slovenijo na mejnem prehodu Rateče in kasneje na mejnem prehodu Karavanke. Člani ekip so pomagali tudi na vstopnih točkah v zdravstvenih

domovih. V drugem valu epidemije naši prostovoljci skladno s svojimi kompetencami pomagajo zdravstvenemu osebju Univerzitetne klinike Golnik pri oskrbi covid bolnikov v rdeči coni na negovalnih in intenzivnem oddelku klinike. Od oktobra so na kliniki Golnik opravili že več kot 1500 prostovoljnih ur.

V zdravljenju je kri nenadomestljiva tudi med pandemijo, zato jo je bilo potrebno ves čas zagotavljati. Zaradi zaščite krvodajalcev in zaposlenih v transfuzijskih centrih in transfuzijskih oddelkih ter na terenskih krvodajalskih akcijah in zaradi preprečevanja možnih prenosov bolezni krvodajalske akcije organiziramo na prilagojen način. Skupaj s transfuzijskimi službami smo nekaj časa vabili samo krvodajalce s krvno skupino, ki je bila potrebna, zdaj pa se na darovanje krvi naročajo krvodajalci z vsemi krvnimi skupinami. Pri odzivu na epidemijo sodelujemo z regijskim štabom CZ gorenjske regije, občinskimi štabi CZ, občinami, centri za

socialno delo, osnovnimi šolami, domovi za starejše občane, zdravstvenimi domovi, policijo in Zavodom za transfuzijsko medicino, posebno pomemben pa je seveda odnos z vsakim posameznikom, ki je kakorkoli vpleten v dogajanje, ki smo mu priča.

:: Anica Svetina, predsednica RKS – Območnega združenja Radovljica

PROSIMO, DARUJTE KRI!

RKS OZ RADOVLJICA vas vljudno vabi na krvodajalsko akcijo, ki bo potekala:

V FESTIVALNI DVORANI NA BLEDU

V PONEDELJEK, 15. 3. 2021 od 7. - 13. ure in

V TOREK, 16. 3. 2021 od 7. - 13. ure

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRV OD 9. 3. 2021 DALJE NA:

051/ 389 270 ali 051/ 671 147 ali 030/ 716 796

Krvodajalcem se zahvaljujemo za odziv, razumevanje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov

www.daruj-kri.si

Vesli pust v Zasipu

Ko sem poslušala otroke, da letos ne bodo maskare in se nikomur ne bodo mogli pokazati, sem začela razmišljati, da jim moramo to omogočiti, kar je v teh časih še bolj pomembno. Na sprehod po vasi smo povabili družine. Preko FB-profila našega društva KUD Kamot smo jim teden dni prej postavili plesni pustni izziv. Vsak, ki

ga je opravil ali se je po vasi sprehodil v pustni maski, je v zameno dobil slasten krof. Ob tem se zahvaljujemo Krajevni skupnosti Zasip, ki je financirala krofe. Spekla nam jih je Nina iz Sladke ustvarjalnice Lučka iz Gorij. V teh časih se nam zdi, da se moramo podpirati lokalno. Za naše otroke pa je domače najbolj zdra-

vo. V društvu se veselimo novih izzivov, ki nam jih trenutni čas postavlja. In mi se ne damo. Prihaja pomlad in začarani gozd na Homu se prebuja. Veselimo se novih snidenj!

:: Meta Vodnjov za KUD Kamot Zasip

Babica Tomka – glasbena oddaja za otroke

Epidemija je globoko zarezala v šolanje otrok in mladih, tudi na glasbenih šolah. Glasbeni center DO RE MI je v teh čudnih časih našel rešitev v podobi babice Tomke.

Babica Tomka je glasbena oddaja za otroke, kjer babica na duhovit in zanimiv način vodi glasbeno uro, v kateri so gledalci povabljeni, da doma sodelujejo. V vsaki oddaji se naučijo novo pesmico in muzicirajo skupaj z babico Tomko. Babica v nekaterih oddajah predstavi arhivski posnetek učencev Glasbenega centra DO RE MI, v dve oddaji pa je povabila glasbenega gosta. Babica Tomka je vesela tudi starejših gledalcev! Babica Tomka se je prvič na odru DO RE MI-ja pojavila že leta 2012, ko je vodila Praznični koncert. Takrat je bil učenec šole Tom Varl star šti-

rinajst let, ideja o snemanju otroške glasbene oddaje se je porodila marca 2020, v času prve karantene.

In kaj pravi Tom?

»Glasbene urice na daljavo, torej na kanalu youtube, so seveda izziv, tako zame kot tudi za učence in ostale. Pomembno je, da lahko delamo skupaj in da se poslušalci doma odzovejo,« razlaga Tom Varl, ki je iz učenca postal sodelavec glasbenega centra DO RE MI.

Za naše učence v sodelovanju z Bled TV redno pripravljamo otroško glasbeno oddajo Babica Tomka. Premierno si jo lahko ogledate vsako soboto ob 18h na povezavi <https://www.youtube.com/channel/UCpyfk7IroEBiOTxN95WGHXA>. Na Bled TV je na sporedu ob nedeljah zjutraj ob 9h ter ob torkih ob 19h.

Ekipa Babice Tomke je kar številna:

Babica Tomka: Tom Varl

Ideja in glasbena zasnova: Nuša Piber

Pisec besedil: Primož Kerštanj

Grafična podoba: Andreja Završnik

Snemalci: Bled TV – Dani Tomažič, Anže Mulej

Babici Tomki pomaga tudi mlada ekipa študentov in dijakov. To so Nina Smolej, Tinkara Piber, Karlina Piber, Pia Omovšek, Lana Omovšek, Luka Pretnar in Roscoe Žerovec.

Nastanek Babice Tomke omogočajo podjetje Igram si pot d.o.o., Zavod za kulturo Bled, DO RE MI, zasebni zavod in Bled TV.

:: Romana Purkart

Pogovor z dr. Matjažem Mihelčičem, optometrist, predavateljem in predsednikom Društva očesnih optikov Slovenije.

Matjaž dela v družinskem podjetju Optika Mesec.

(pogosta vprašanja, ki se pojavljajo v vsakodnevni očesni ambulanti)

Kratkovidnost med mladimi

Ali drži, da ljudje vse slabše vidimo in je vse več takšnih, ki potrebujejo očala?

To v precejšnji meri drži. A več ljudi ne potrebuje očala samo zato, ker bi imeli toliko slabše oči, temveč zato, ker od njih toliko več zahtevamo. Ali bolje rečeno – ker od njih zahtevamo drugačne stvari, kot smo jih včasih. Predvsem postaja gledanje dokaj monotono, večina delovnih mest zahteva nekaj ur gledanja v ekran vsak dan. Včasih so bili takšni le administrativni poklici, danes mora uro ali dve na ekranu oddelati skoraj vsakdo. Da ne omenjam otrok, ki se mudijo na svojih telefonih več kot pri knjigah. To se že pozna na porastu kratkovidnosti.

Je kratkovidnost bolj neugodna težava od drugih napak vida? So ljudje z »minus« očali bolj prizadeti?

Vsekakor postaja kratkovidnost (ko na daleč vidimo slabše kot na blizu) pogostejša težava od daljnovidnosti (ko na blizu vidimo relativno slabše), predvsem zaradi spremenjenega načina dela. Ne samo, da so tisti z višjo kratkovidnostjo funkcionalno omejeni in imajo s pripomočki za vid (očala, kontakte leče) stroške, temveč se pri očeh višje in visoko kratkovidnih bistveno bolj pogosto pojavljajo nekatere očesne bolezni: siva mrežnica, glavkom, spremembe v rumeni pegi, periferne degeneracije in odstopi mrežnice. Nekatere od njih se končajo tudi s slepoto. Za daljnovidnost to praviloma ne velja, tam je povezava z očesnimi boleznimi manj izrazita. Še to bi omenil: pri pregledih včasih slišimo komentarje pacientov, ki mislijo, da bodo z operacijo odprave dioptrije izboljšali stanje oči in jih te bolezni ne bodo zadevale. Ta pogled je zgrešen, stanje oči po takšni operaciji ni v nobenem smislu izboljšano in poseg velja le kot nadomestilo za druge pripomočke za vid.

Kako pa nastane kratkovidnost pri otrocih? Ima bližinsko delo pomemben vpliv?

Faktorjev pri razvoju kratkovidnosti je več. Pri zelo visokih dioptrijah je glavni dejavnik dednost. Pri ostalih pa je poleg dednosti pomemben čas, preživet na dnevni svetlobi, oz. zunaj. To je dober zaščitni dejavnik, posebno v času, ko otroci še niso kratkovidni. Dolgotrajno delo na blizu pa lahko ima vpliv na povečanje kratkovidnosti. Branje z zaslonov se v tem smislu omenja predvsem zato, ker otroci ob gledanju v telefončke in tablice zdržijo dlje, kot če bi brali knjigo. V novejših

hipotezah pa je omenjeno tudi migotanje slike, spekter svetlobe, pa tudi samo dejstvo, da gledamo v izvor svetlobe, kar nekoliko moti naš »avtofokus« in vidnemu sistemu predstavlja dodatne stres. Posebej neugodni so gladki екрани – takšni so praktično vsi telefoni in tablice, le E-bralniki so tu nekoliko boljši. Učenje je sicer znan dejavnik – bolj študirane osebe so v povprečju bolj kratkovidne, najmanj kratkovidnih oseb pa so našli v plemenih, kjer je zelo visoka nepismenost – recimo med Eskimi. Učenje vključuje kognitivni stres, ki ima hipotetično tudi vlogo pri nastanku napak vida.

Je torej letošnje leto, ob šolanju na daljavo, imelo kaj učinka na povečanje kratkovidnosti med mladimi?

V Evropi po mojem vedenju še ni do stopna kakšna študija na to temo. So jo pa naredili na Kitajskem, objavljena je bila pred nekaj tedni. Šest let zapored so vsako leto pregledali preko 120.000 osnovnošolskih otrok v starosti 6 do 13 let. Ob merjenju dioptrije so ugotovili, da se je lani pojavnost kratkovidnosti bistveno povečala. V primerjavi s prejšnjimi leti je bil učinek najbolj izrazit pri 6 do 8 lenih otrocih, ki so pretežni del leta preživeli ob šolanju na daljavo. Pri šestletnikih je bila kratkovidnost ugotovljena celo za 3-krat pogostejše kot v prejšnjih petih letih. Na dolgi rok je to precej slaba popotnica za zdrave oči.

Težko si predstavljamo, kaj to pomeni za celotno populacijo čez nekaj let. Kakšne so torej napovedi?

Kratkovidnost se že tako povečuje. V ZDA in zahodnem svetu se je v zadnjih desetletjih delež kratkovidnih oseb povečal kar za približno tretjino. Napovedi Brian Holden Vision instituta iz Avstralije, ki se s to tematiko ukvarja že vsaj dvajset let, so, da bo leta 2050 kratkovidna že polovica ljudi na svetu, z vsemi posledicami na zdravju oči. Kot rečeno, tu morebitne operacije ne rešijo (skoraj) ničesar.

Kaj pa je torej mogoče storiti proti temu, da bo naš otrok kratkoviden? Če smo prav razumeli, je tudi bolje, če kratkoviden postane v življenju čim kasneje?

Da, res je, če lahko začetek pojava kratkovidnosti odložimo za nekaj let, smo že naredili nekaj dobrega. Kasneje kot se začne ta pojav, nižje vrednosti bo dosegel, vsaj v povprečju. Torej: kot sem že omenil, je dokazano, da dnevno dve uri gibanja na dnevni svetlobi pomembno

zmanjšata nevarnost za pojav kratkovidnosti. Ta čas tudi dokaj učinkovito izniči vpliv »negativnih« aktivnosti – gledanja v telefon ali tablico. Ko pa enkrat otrok že postane kratkoviden, se blagodejni vpliv okolja zmanjša.

Včasih so svetovali, da se očal ne predpiše ob začetku težav, kasneje pa se ne daje polne minus dioptrije. To se je v zadnjem desetletju precej spremenilo in gledamo na vsakega otroka posebej. Ko natančno pomerimo dioptrijo in ostale podatke, ugotavljamo tudi stopnjo sodelovanja obeh oči, pa tudi kako se te odzivajo na delo na blizu. To nam pomaga določiti optimalno kombinacijo stekel. V nekaterih primerih dejansko predpišemo otrokom nižje vrednosti od izmerjenih, večini pa ne. Danes, na primer, otrokom s prikritim konvergentnim škiljenjem, svetujemo posebna stekla, ki imajo v spodnjem delu nižji minus kot zgoraj.

Lahko torej otroku pomagamo le z očali? Kaj pa drugi pripomočki, recimo kontaktne leče? Ali pa vaje za vid?

Seveda lahko tudi otroci nosijo kontaktne leče, če se le na pregledu ugotovi, da so oči za to primerne in če so sami dovolj odgovorni za rokovanje z njimi. Nekje do sredine osnovne šole so sicer očala običajno prva izbira. Ob zelo hitrem višanju dioptrije se včasih odločimo za posebne večžariščne kontaktne leče, ki imajo na obrobju nižji minus. Na internetu bodo starši našli še informacije o več vrstah kapljic proti kratkovidnosti, najpogostejši je zadnja leta razredčeni atropin. Poleg tega obstajajo tablete (7-MX) in Ortho-K leče, ki se nosijo ponoči. Vsi ti principi bolj ali manj zavirajo rast kratkovidnosti, a se jih širše ne uporablja, saj imajo tudi kar nekaj stranskih učinkov.

Z vajami prave kratkovidnosti skoraj ne moremo zmanjšati, lahko pa uspešno sproščamo »začasno« kratkovidnost, ki ji v stroki rečemo tudi krč akomodacije. Gre za stanje, ko se oko prilagodi kratki razdalji z napenjanjem očesne leče, a tega ne zna spustiti. To lahko traja tudi več dni ali celo tednov in je včasih pogojeno s psihičnim stresom. Na pregledu to sicer znamo razkrinkati in ne predpisujemo vrednosti minusa, ki bi vključevale ta del. Vsakomur (tudi, če ni otrok), svetujemo aktivno sproščanje med delom na blizu, posebno, če je to na ekranu. Vsakih dvajset minut bi bilo dobro pogledati na 20 čevljev (vsaj 6 m), za dvajset sekund. To imenujemo

pravilo 20 – 20 – 20. Na ta način preprečimo zakrčenost, s tem pa se oči tudi težje odločijo, da bi se začele trajno prilagajati delu na blizu – kar pravzaprav je okoljsko pogojena kratkovidnost.

Ali otrokom svetujete kakšno posebna očalna stekla? Kaj še lahko starši naredijo za dobro njihovih oči?

Pomembno je predvsem, da so stekla težje lomljiva. Pri osnovnošolcih je že pravilo, da imajo na steklih antirefleksni sloj, ki preprečuje odseve od ekranov. Majhnim otrokom, pod približno tremi leti, antirefleksa praviloma ne dajemo. Za tiste, ki so res veliko na ekranih, obstajajo stekla s selektivnimi filtri za modro svetlobo ali »blueblockerji«. Ti nekoliko

umirijo neenakomeren spekter svetlobe monitorja, vendar niso primerni čisto za vsakogar.

O mogočem vplivu modre svetlobe smo že slišali. Naj bi motila spanje?

Modra svetloba je v umetnih svetilih pogosto prekomerno zastopana, s tem pa moti dnevne ritme, saj ima vpliv na supresijo melatonina, spalnega hormona. Ko naš vidni sistem prejema nesorazmerno veliko modre svetlobe ob neprimernem času, se ne vključi »program« za spanje. Ob tem je lahko moteno hormonsko ravnanje, pa tudi kognitivne sposobnosti, spremenjena je regulacija zenic in še kaj. Proti tem težavam imamo danes možnost vključiti filter modre svetlobe na ekranih.

Druga možnost so prej omenjena stekla s posebnim filtrom za modro svetlobo. Prav v Sloveniji smo zasnovali še eno rešitev, o kateri boste kmalu slišali.

Ima pa modri del svetlobe tudi kakšno dobro plat: v omejenem obsegu deluje protidepresivno, pa tudi pomaga pri regulaciji mrežničnega dopamina, ki je zaščitni faktor proti rasti kratkovidnosti.

V vsakem primeru v večernem času za otroke ni najbolj primerno gledati v ekran. Tudi sicer stroka svetuje, da so otroci raje več zunaj in manj na digitalnih igračah...

:: RP

Manci Ogorevc priznanje Celjske zvezde za najvidnejše dosežke v preteklih dveh letih

V Narodnem domu Celje so pred slovenskim kulturnim praznikom podelili priznanji Celjske zvezde za najvidnejše dosežke v preteklih dveh letih. Prejeli sta ga vizualna umetnica Maja Hodošek ter gledališka igralka, blejska občanka Manca Ogorevc. Priznanja Celjske zvezde za dosežke na področju kulture, ki jih podeljujejo Kolegij direktorjev javnih kultur-

nih zavodov v Mestni občini Celje, Zveza kulturnih društev Celje in Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, območna izpostava Celje, so podelili peto leto po vrsti.

Priznanja Celjske zvezde podeljujejo ustvarjalcem in skupinam oz. pravnim osebam za uspešno delo in pomembne dosežke s področja kulture, ki so pomembno prispevali k prepoznavnosti Celja v širšem prostoru ali so s svojim delom pripomogli, da se mesto razvija kot prostor, ki je odprto za različne umetniške oblike in kulturne prakse.

Letos je komisija za podelitev priznanj v sestavi predsednika dr. Zorana Pevca, namestnika predsednika dr. Aleksandra Žižka in Nevenke Šivavec, Matjaža Brežnika in Nenada Firšta po temeljiti razpravi o vseh predlaganih kandidatih s soglasno odločitvijo sprejela sklep, da podeli dve priznanji za najvidnejše dosežke v preteklih dveh letih. Manca Ogorevc je

igralka SLG Celje, ki jo je zadnji dve leti zaznamovala predvsem vloga v monodrami z naslovom Večni otrok. V njej se igralka spopade s težko nalogo, v kateri gre za monolog ženske, matere, ki rodi otroka z Downovim sindromom. Monodrama se ukvarja s kompleksnim psihološkim stanjem – grozo ob spoznanju, da je mati rodila otroka z omenjenim sindromom, nezmožnostjo sprejemanja tega, ki pa se počasi vendarle sprevrže v sprejemanje te situacije. To spremlja občutek krivde, nemoč, jeza in obup. Gre za stanja, ki zahtevajo izredno igralsko koncentracijo in pomenijo izziv za vsakega igralca. Da ji je to uspelo s polno mero, dokazujejo tudi nagrada za glavno žensko vlogo na mednarodnem božičnem gledališkem festivalu v Sankt Peterburgu v Rusiji in povabilo na mednarodni gledališki festival v Jekaterinburg (Rusija) in na United Solo v New Yorku (ZDA), so zapisali v Celju.

:: Romana Purkart

Beremo: Lutes, Jason: Berlin

ZRC SAZU, 2019

Jason Lutes (1967) je ameriški ustvarjalec stripov. Njegova dela so pretežno risana in pisana v stilu zgodovinske fikcije. Najbolj znano je prav obsežna trilogija Berlin, ki je nastajala celih 22 let.

Zgodba je postavljena v Berlin v čas zatona Weimarske republike in vzpona nacizma (1928–1933). Ta medvojni čas dvajsetih let je bil za Nemce krut, saj so se na grozljivih temeljih versajske pogodbe ubadali s hudimi gospodarskimi težavami, vse očitnejšo socialno neenakostjo, ideološkimi spopadi in strahovi. Nationalsocialisti so strahove načrtno in

sistematično izrabili za svoje cilje in nahujskali zagrenjeni in prestrašeni proletariat proti vsem, ki niso bili Nemci.

Berlin je bil vlemesto trenj. V zgodbo je vključenih okoli 40 različnih stranskih likov različnih starosti, veroizpovedi, socialnih razredov in političnih prepričanj. Vsak lik ima svojo zgodbo, na videz nepomembno, a vsaka prispeva pomemben kamenček v mozaik vlemesta. Lutes namišljene like premeša med zgodovinske osebnosti, od Josepha Gobbelsa, Adolfa Hitlerja in do Josephine Baker. Usoda glavnega urednika Die Weltbühne, Carla von Ossietzkyja, kritika nationalsocializ-

ma in dobitnika Nobelove nagrade za mir leta 1935, je ena osrednjih izpostavljenih motivov in jo lahko primerjamo z usodo Hansa Littena. Oba sta leta 1933 takoj pristala v koncentracijskem taborišču in zaradi trpinčenja in podhranjenosti nista dočakala začetka vojne. Littnovo zgodbo si lahko preberete v knjigi Priča Hitler (Benjamin Carter Hett, 2018). Medvojni obdobje je v romanu Berlin Alexanderplatz predstavil tudi Alfred Döblin. Roman je doživel več ekranizacij, zadnjo lani. Takratni utrip mesta občutimo tudi v TV-seriji Babylon Berlin. Avtor nas skozi Berlin popelje preko glavnih likov, mlade

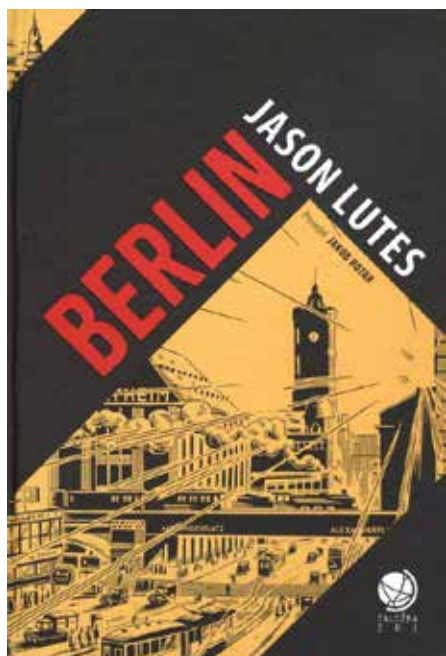

študentke Marthe Müller, ki beži pred buržoaznim življenjem v Kölnu in si želi postati umetnica, ter družbenokritičnega novinarja Kurta Severinga. Martho mesto posrka vase, prežveči in izpljune. Vmes doživi različne spolne izkušnje in tava po mestu.

Risbe so črno-bele, detajli Berlina so izdelani do potankosti natančno in verodostojno, kar je posledica dolgotrajnega avtorjevega študija. Nekatere nas dobesedno posrkajo vase in ob njih prebijemo dlje kot ob tekstu.

Delo je izjemno in tema je v današnjem času še posebej zanimiva in aktualna. Po vsem svetu se dogaja vzpon populističnih desnih strank z avtoritarnimi voditelji in vedno širšo množico njihovih vernikov. Lutes nam je dobesedno narisal, kako pride do propada, uničenja demokracije. Pokazal nam je genezo povprečnih podpornikov diktatorjev. Ti psihopati, narcisi in megalomani nagnosko razumejo in izkoriščajo priljubljenost, da iz prirojene človeške ksenofobije kujejo kapital in si utrjujejo oblast. To so na svoji koži doživljali tudi tržaški Slovenci, kar si lahko preberemo v odličnem stripu Črni plamen (2020). Pazimo, da se zgodovina ne ponovi. Pomemben je glas vsakega posameznika.

:: Damjan Mulej, Knjižnica Blaža Kumerdeja Bled

»Bele vrane« v Knjižnici Antona Tomaža Linhartaradovljica

Katalog Bele vrane (White Ravens), kamor uvrščajo najboljše otroške in mladinske knjige z vsega sveta, je publikacija Mednarodne Mladinske knjižnice v Münchnu

(Internationale Jugendbibliothek München). Izbor knjig pripravijo lektorji, ki pregledajo in ovrednotijo celotno svetovno knjižno produkcijo za otroke in mladino zadnjega leta ter izberejo 250 naslovov iz več kot 50 držav in 30 jezikov. Vsako jesen, od leta 1993 dalje, jih predstavijo v obliki kataloga. V izbor se vsako leto uvrstijo tudi slovenske knjige. Produkcija knjig za otroke in mlade je v zadnjih letih močno narasla, zaradi česar je pregled nad ogromnim številom naslovov knjig za starše in za knjižničarje nemogoč. V ta namen smo v Knjižnici Antona Tomaža Linhartaradovljica pripravili priporočilni seznam slovenskih in v slovenščino prevedenih »Belih vran«. Seznam, ki izpostavlja kvalitetne otroške in mladinske knjige, je pomemben vodnik za posredovanje dobrih knjig in je knjižničarjem v pomoč pri razvoju bralne pismenosti mladih bralcev. **Slovenske knjige, ki so se uvrstile med »Bele vrane« 2020, so:**

Slikanica, duhovita pustolovščina z naslovom Kako prestrašiti pošast, avtorice Jane Bauer. V zgodbi z odličnimi ilustracijami se glavni junaki spoprijemajo z otroškimi strahovi, tako resničnimi kot namišljenimi.

Mladinski roman avtorice Simone Semenič z naslovom Skrivno društvo KRVZ. Duhovita, s ščepci skrivnosti začnjen zgodba, je mešanica domišljjskega in realnega in kot taka zanimivo branje za otroke v 2. in 3. triletniku OŠ.

Kratek ilustrirani roman z naslovom Bo res vse v redu? Avtorica romana je Cvetke Sokolov, pesnica in pisateljica, ki že več kot desetletje piše za otroke. Zgodba, ki je zaradi osrednje teme povezovanja mlajše in starejše generacije primeren tako za mlajše kot tudi za malo starejše bralce. »Bele vrane« v knjižnici opazimo po posebni nalepki, s katero smo opremili izbrane knjige.

:: Zala Hrast

SB JESENICE RAZPISUJE KADROVSKO ŠTIPENDIJO!

Prijavite se lahko: študentke in študentje programa prve stopnje zdravstvene nege (VS), tudi absolventi oz. vsi, ki zaključujete študij.

VEČ INFORMACIJ:
(04) 58 68 216 ali
(04) 58 68 430,
www.sb-je.si

KAJ PONUJAMO?

- Privlačna štipendija
- Opravljanje prakse (80 ur) po urni postavki študentov
- Mentorstvo pri praktičnem usposabljanju
- Podpora pri pripravi seminarskih in projektnih nalog
- Delo z našimi strokovnjaki
- Zaposlitev takoj po zaključenem študiju

Prijave skupaj z življenjepisom in dokazili pošljite najkasneje **do 31. marca 2021** na: **stipendije-sbj@sb-je.si**.

Ko spomini oživijo

S kulturnim praznikom, 8. februarjem, Prešernovim dnevom, smo se letos na malo neobičajen način spomnili našega sokra-jana, velikana slovenske poezije, dr. Franceta Prešerna. Gospo-da, ki je našo prelepo vasico, prislono na južno pobočje hriba Hom zaradi edinstvenega razgleda na Bled ter širo okolico raz-glašal za »oltar Gorenjske«. Zaradi razmer smo namesto tradici-onalne proslave med vaščane kraja ponesli voščilnico s simbolič-no »figovo« kroglico in jim izrazili prešerno doživetje praznika. V teh dneh je tudi naša krajanka, pesnica in umetnica Katja Kos »prosto po Prešernu« za ta današnji čas spesnila nekaj na nam zelo poznano Kam.

»Kam«

Ko brez miru okrog divjam, policaji vprašajo me: »Kam? Ko je ura čez devet, nimate zunaj kaj počet! Lepo domov, pa ženo objet, pozimi za pečjo sedet, kakšnega froca naredit, zjutraj na daljavo učit.« Tako je rekel policaj, seveda moral sem nazaj.

A drugo jutro probam spet, gledat grem okrog po svet. In ko po kraju okrog divjam, prijetli vprašajo me: »Kam?« Kako me morda to vprašat, zaprt sem v hiši kakor tat, ki so zaprli ga v arest! In jaz naj imel bi slabo vest, če okužbo bom dobil? Vam povem, jaz nisem kriv za ukrepanje države, pa da številke niso prave!

Vem, da bomo brez ukrepov, ko bomo ostali praznih žepov, ko se bo trenutek zgodil, da nam nihče ne bo posodil. Takrat se bo za vse končala nepreverjena sociala, ki le takrat lahko deluje, ko porabljaš denarje tuje.

Brez penzionov in brez službe konec bo bogate družbe. Ostala bo le še elita, ki oklepa se korita. Ta nas bo prepričevala, da je vse od sebe dala, da rešitev so za nas, le če damo ji svoj glas.

Ni mi mar za te rešitve, za politike, volitve! Jaz bi rad živel normalno, imel dom in službo stalno, da sonce upanja sijalo bi na deželo našo malo, da na sprehodu po poteh slišal bi otroški smeh, na obrazih vseh nasmeh! Upati vendar ni greh!

Saj smo že nekdanj preživeli, ko se objemat nismo smeli, hudih žurov nismo imeli, morje le na sliki imeli. tudi jaz pogrešam družbo, čudno domov je hodit v službo, jaz sem pazil vse te dni, pa se potrudite še vi!

Seveda so naša druženja še naprej okrnjena, a vsak po svoje izkoriščamo čudovite zimske dneve. Zelo veliko smo lahko te-kali na smučeh po čudovito urejenih tekaških progah, se šolali še naprej na daljavo, prebirali knjige, poslušali glasbo, ustvarjali vsak zase na sto in en način. V društvu smo v zaključni fazi »iz-vezene« knjige KATARINE, ko spomini oživijo. Izšla naj bi pred-vidoma ob 8. marcu, dnevu žena in jo bo kot poklon veziljam našega društva možno dobiti.

Za pokušino tokrat njena naslovnica. A načrtov za naša ustvarjanja na področju kulture je še veliko in vsak mesec se bo zagotovo kaj novega dogajalo. Do naslednjega javljanja vse dobro, ostanite zdravi, prešerne volje, dobrega srca in ljubeznivi drug do drugega.

:: Mag. Dragica M. Sternad Kenda, predsednica KUD Zasip

"Blišč in beda u kon'c sveta"

Na obali Bohinjskega jezera v Ukancu danes zapuščen sameva hotel Zlatorog. Njegova zgodovina priča o nekoč slavni časih, ki pa naj bi se v nekaj letih mogoče lahko celo ponovili. Od blišča do bede in novega upanja vas bosta skozi spomine, mnoge fotogra-fije in zanimive predmete na razstavi **Blišč in beda u kon'c sveta** popeljali mag. Barbara Kalan in Anja Postrak iz Gorenjske-ga muzeja. V knjižnici Bled je razstava na ogled do konca marca.

:: Knjižnica Bled

Kulturni praznik na Podružnici Bohinjska Bela

Na Podružnici Bohinjska Bela vsako leto pripravimo proslavo v počastitev slovenskega kulturnega praznika in našega največjega pesnika Franceta Prešerna. Tokrat je proslava potekala drugače. Nekaj učencev je bilo že v šoli, nekaj pa se jih je še vedno šolalo na daljavo. Povezali smo se v skupno srečanje in si ogledali pro-gram, ki so ga pripravili učenci skupaj z učiteljicami. Rdeča nit tokratne proslave so bila dela slovenskega pisatelja Ferija Lainšč-ka, letošnjega dobitnika Prešernove nagrade za življenjsko delo. Program je bil bogat s petjem, plesom, deklamacijami, pripove-dovanjem pravljice in igranjem na inštrumente. Vsak razred je pripravil kratek program in bilo je res slovesno. Nekateri učenci so nastopali v šoli, nekateri pa kar iz svojih domov. Zelo so se potrudili in nam pokazali veselje do plesa, petja, pripovedovanja zgodb, recitacij in igranja na različne inštrumente. Pomembno je, da smo se lahko videli, slišali in skupaj proslavili slovenski kulturni praznik. Komaj pa že čakamo, da se bomo vsi skupaj lahko srečali v šoli.

:: Urša Beber, Podružnica Bohinjska Bela

Vesela vrnitev v vrtec

Konec januarja so se vrata našega vrtca ponovno odprla za vse otroke. Po tem, ko smo tri mesece zaradi slabe epidemiološke slike nudili zgolj nujno varstvo in vzgojo za med 5 in 20 % vseh vpisanih otrok, smo prvi dan ponovnega delovanja vrtca otroke pričakali že pred vhodom v vrtec in opazili, kako veseli in nasmejani otroci (in tudi starši) so prihajali novim dogodbivčinam naproti.

Zaposleni smo jih pričakali v toplem, sproščenem in spodbudnem okolju, kjer so nam bile prioritete občutek varnosti, umirjenosti in dobro počutje otrok. Pred vrnitvijo otrok smo se strokovni delavci pripravljali na možnosti čustvenih stisk otrok ob vrnitvi nazaj v vrtec, vendar smo z veseljem ugotovili, da jih je večina komaj čakala ponovnega druženja s prijatelji in vzgojitelji. Malce več stiske so, pov-

sem razumljivo, imeli najmlajši otroci. V času zaprtja vrtcev so otroci lepo napredovali in z veseljem opažamo, da jim je skupen čas z njihovimi najbližjimi dobro del.

Delovanje vrtca je v teh razmerah organizacijsko nekoliko spremenjeno, saj je zaradi epidemije trenutno vsaka skupina otrok 'mehurček' zase in se otroci iz različnih skupin ne združujejo (npr. v jutranjih ali popoldanskih urah, na igriščih, v telovadnici ...). Tako sta z otroki celoten čas v skupini strokovna delavca oddelka, kar pomeni, da prvi pride, ko pride prvi otrok in drugi dela, dokler ne odide zadnji otrok iz skupine. Zato sedaj naprošamo starše, da nam javljajo točne ure prihoda oz. odhoda otrok. Začasno smo prilagodili delovni čas vrtca, ki je med 6. in 16. uro – vsaka skupina pa ima znotraj omejenih ur različen čas delovanja glede na

potrebe staršev. Vrtec trenutno obiskuje okoli 80 % vpisanih otrok.

Poleg organizacije dela smo zaradi priporočil odpovedali vsa načrtovana skupna praznovanja in druge skupne dogodke. Namesto tradicionalne skupne proslave ob kulturnem prazniku so strokovni delavci letos pripravili kulturni program po igralnicah. Otroci so se v tem mesecu spremenili v pesnike in sestavljali rime, postali so umetniki in risali največjega slovenskega pesnika, poslušali ta mesec največkrat zaželeno pesnitev Povodni mož ter se preoblekli in vživali v lik Urške in povodnega moža. Otroke je v vrtcu obiskal dr. France Prešeren in jim recital svoja dela. Žal zaradi razmer najstarejši otroci niso mogli oditi v Vrbo na ogled Prešernove rojstne hiše.

:: Kolektiv Vrtca Bled

Izjemna promocija Slovenije na italijanskem trgu z oddajo EDEN

Drugo epizodo programa "EDEN-Un pianeta da salvare" pod vodstvom Licie Colò si je ogledalo skoraj 1,5 milijona italijanskih gledalcev. Na voljo so posnetki obeh epizod, ki sta bili predvajani v letošnjem letu. V soboto, 6. februarja, je bila na sporedu druga epizoda programa EDEN-Un pianeta da salvare, ki jo vodi poznan

obraz italijanske televizije Licia Colò. Po podatkih Auditel si je program na televizijskem kanalu La7 v času predvajanja oddaje ogledalo 1.469.000 gledalcev, epizoda EDEN si je v celoti ogledalo 667.000 gledalcev. Gledanost druge epizode je še višja od prve, ki si jo je v času predvajanja 9. januarja ogledalo 1.316.000 gledalcev.

Dve epizodi, namenjeni Sloveniji, v programu EDEN-Un pianeta da salvare si je v dveh delih skupno ogledalo 2,7 milijona italijanskih gledalcev.

Licia Colò je s svojo snemalno ekipo predstavila Slovenijo na vrhunski način, nad Slovenijo je bila navdušena in v dokumentarcih je predvsem izpostavila veliko zgodb, povezanih z naravo, tradicijo in kulturo ter spoštovanjem okolja,

predvsem v povezavi s trajnostnim ravnanjem z vodo. V drugi epizodi je bil del programa namenjen čebelarstvu, večji del je bil posvečen tudi raziskavi o stanju medvedov v Sloveniji in Italiji (predvsem v regiji Trentino Alto Adige). Licia je predstavila in poglobila temo trajnosti v delu, ki je bil posvečen slovenskim glampingom, s svojo simpatijo, predanostjo, srčnostjo in pozitivno energijo je vodila pogled na Slovenijo in vse povezane zgodbe trajnostnega turizma.

Bled je bil izpostavljen v drugi epizodi. Predstavili so Blejsko jezero, Blejski otok, Blejski grad, sotesko Vintgar ter glampinga Ribno in Garden Village.

:: Turizem Bled

Odločitev za podjetniški svet

Na Ekonomski gimnaziji in srednji šoli Radvljlca imamo dijaki ekonomske gimnazije predmet podjetništvo, pri katerem se učimo o uporabnih stvareh za podjetniški svet. Letos nadaljujemo z razvijanjem podjetniškega načrta. Pod vodstvom profesorice Darje Koren smo si ustvarili idejo za podjetje na področju, ki nas zanima. Moj izbor so poroke in dogodki na jadrnicah.

Ideja je nastala, ko se je očetova partnerica Eva s svojo prijateljico pogovarjala o tem, kako lepo bi se bilo poročiti na jadrnici. Sčasoma se je ideja razvijala in organizirali smo poskusno poroko, za katero smo najeli modele, snemalce, fotografre in make-up artistko. Ustvarili smo sple-

tno stran, logotip in profile na socialnih medijih. Podjetje se imenuje Immortelle Wedding & Events. Prirejamo poroke in dogodke na jadrnicah, ki so privezane v marini Veruda v Puli, v Primoštenu in na Malem Lošnju. Za okrasitev, hrano in pozitivno vzdušje poskrbimo sami. Potrudimo se, da gostom priredimo čim bolj edinstven in nepozaben dogodek.

Pri predmetu podjetništvo sem za naše podjetje naredila analizo trga, opredelila proizvode in storitve, pisala o razvoju in proizvodnji, o strategiji trženja in načr-

tu prodaje. Naredila sem tudi finančno projekcijo podjetja, kjer sem izračunala začetno bilanco, fiksne in variabilne stroške, prag, bilanco uspeha in tok denarja. Izračunala sem letni in mesečni dobiček ter donose vloženega kapitala. Ocenila sem možna tveganja in probleme, ki bi jih moje podjetje lahko imelo. Ustvarila sem si vizijo in poslanstvo podjetja, napisala sem svoj življenjepis ter strategijo podjetja. Naredila sem priloge za nabave surovin in SWOT-analizo, v kateri predstavljam prednosti, slabosti, priložnosti

in nevarnosti podjetja. Naredila sem tudi promocijsko gradivo za podjetje, s pomočjo katerega bomo podjetje lažje oglaševali. V prihodnosti se vidim v podjetniškem svetu. Če gre vse po načrtu, bom lastnica ali solastnica podjetja Immortelle Wedding & Events. Podjetniški načrt, ki ga delamo pri predmetu podjetništvo, je uporaben, saj bomo tisti, ki bomo ostali v teh vodah, zagotovo še kdaj uporabili to znanje, ki smo ga pridobili.

:: Mina Košar, 4. letnik ekonomske gimnazije na EGSŠ Radovljica, foto Matic Eržen

Število nočitev iz leta 2019 bomo dosegli najprej leta 2023 ali še kasneje

Turizem v Sloveniji je zaradi pandemije v najhujši krizi v zgodovini. Glede na število prihodov in prenočitev se nahaja na ravni pred desetimi leti. Okrevanje slovenskega turizma bo dolgotrajno, številu prenočitev iz leta 2019 bi se lahko približali leta 2023 ali kasneje. Slovenska turistična organizacija (STO) je takoj po pojavu krize aktivnosti prilagodila spremenje-

ni situaciji, v luči spremenjenih razmer je pripravljen tudi program dela STO za leto 2021. V letošnje leto Slovenija vstopa z nazivom Evropska gastronomska regija 2021, v okviru katerega bo prilagojeno izvedenih več kot 40 projektov. Za Bled so podatki še toliko bolj zaskrbljujoči, saj slovenski gostje v letu 2020 seveda niso mogli nadoknaditi izgube na tujih trgih.

Lani je bilo po podatkih Občine Bled na Bledu 433.000 nočitev, pred desetimi leti, torej leta 2010, jih je bilo več kot pol milijona.

Kljub vsemu so Slovenci lani na Bledu ustvarili več kot 143.000 nočitev, v letu 2019 pa vsega skupaj nekaj več kot 44.000 ali 4 odstotke.

:: Turizem Bled

Kolesarski glamping v Ribnem

V hotelu Ribno so čas »mrtvega teka turizma« izkoristili za prenove v hotelu. Ta je tako dobil prenovljeno recepcijo in jedilnico, obnovili so dvajset sob, največja pridobitev hotela pa bodo glamping hišice za kolesarje.

»Kolesarski glamping bo imel 17 hišic, vsaka bo imela svojo kolesarnico za štiri kolesa, priključke za električna kolesa, zgradili bomo bazen,« pravi lastnik hotela Matija Blažič. Prav tako bo hotel dobil skupno kolesarnico, pralnico koles in kolesarsko delavnico, samo za kolesarstvo pa bodo zaposlili še enega človeka. »Slovenski profesionalni kolesarji so naši pri-

jatelji, tako da nam bodo odstopili kakšne svoje spominke, ki bodo v okras hotelu,« še pravi Matija Blažič.

Tudi sicer se na področju kolesarstva na Bledu obetajo velike stvari – od novih cestnih kolesarskih povezav, najbolj pričakovana je seveda kolesarska steza med Bledom in Bohinjem, ki bo končana leta 2023, gradile pa se bodo tudi poti za gorske kolesarje. Vse to pomeni korak naprej v trajnostnem razvoju blejskega turizma in uresničitev ene izmed smernic Strategije trajnostnega razvoja blejskega turizma do leta 2025.

:: Romana Purkart

Štiri zlate za Conditus

Podjetje Conditus, ki slovi po ročno izdelanih blejskih kremšnitah, je pred dnevi na 21. senzoričnem ocenjevanju pekovskih izdelkov in slaščic prejelo 4 zlata odličja Gospodarske zbornice Slovenije. Poleg blejskih kremšnit so zlato barvo priznanja prejeli domači jabolčni zavitek, domači skutni zavitek in šamrole.

Na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) – Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij vsako leto izvedejo ocenjevanje kruha, pekovskega peciva, finega pekovskega peciva, keksov, testenin in svežih slaščic v hladni verigi pekarskih podjetij, ki s svojimi izdelki dnevno oskrbujejo slovenske trgovske police in javne zavode. Podjetja na ocenjevanje prijavijo izdelke, za katere so prepričana, da so vredni zla-

ttega odličja. Conditus si prizadeva za vrhunsko kakovost, kar so dokazali s prejetimi priznanji. Izjemno so ponosni na kar 4 zlata odličja GZS. Z visokimi ocenami so bili ocenjeni: domači jabolčni zavitek, domači skutni zavitek, šamrole in pa seveda njihove blejske kremšnite, ki so ob čisti petki dobile tudi opombo, da gre za odličen izdelek. V podjetju kljub negotovim časom ne počivajo. Ponovno so se

odločili tudi za vlaganja v posodobitev slaščičarske delavnice in z velikim veseljem načrtujejo predstavitev novih zanimivih izdelkov. Po sprostitvi ukrepov so spet vzpostavili prodajalno v kranskem nakupovalnem centru Qlandia, kamor vabijo vse sladokusce, ki cenijo naravne sestavine v izvrstnih tradicionalnih sladica iz njihove slaščičarske delavnice. Conditusove ročno izdelane blejske kremšnite in šamrole iz naravnih domačih sestavin so na voljo strankam v vseh Hoferjevih poslovalnicah po Sloveniji in Avstriji, tržijo jih tudi poslovni partnerji po vsej Sloveniji in onkraj meja, so v sporočilu za javnost zapisali na spletni strani Slovenian business club.

:: RP, foto: spletna stran Conditus

Razpis za pridobitev pravice do uporabe kolektivne blagovne znamke turistične destinacije Bled

S kolektivno blagovno znamko Bled Local selection/Blejski lokalni izbor želimo poudariti in izpostaviti prepoznavnost rokodelskih izdelkov, pridelkov in živilskih izdelkov ter gastronomskih posebnosti (jedi in pijač, postreženih na gostinski način) in njihovih ponudnikov na območju podeljevanja pravice do uporabe te znamke.

Za pridobitev pravice do uporabe znamke se lahko prijavijo registrirane pravne ali fizične osebe za določeno pridelavo, proizvodnjo oz. izvajanje storitev, ki ponujajo **pridelke, izdelke in storitve**, kateri **izpolnjujejo naslednje splošne pogoje**:

- so pridelani oz. proizvedeni opremljeni in ponujeni po zakonsko določenih predpisih in standardih,
- so pridelani oz. proizvedeni in opremljeni na naravi in ljudem čimbolj prijazen način,
- zagotavljajo ustrezno kakovost,
- izvor idej, živil/gradiv, postopkov izdelave in izvedbe izdelkov oz. storitev mora biti vsaj 50 % z območja podeljevanja pravice do uporabe KBZ Bled Local selection (oz. 30 % za jedi in pijače, postrežene na gostinski način), oz. 100 % z območja Slovenije, razen, če živil oz. gradiv za določene izdelke ni mogoče zagotoviti v Sloveniji (izjemo predstavljajo temeljna živila, npr. sladkor, sol, riž, čokolada),
- rokodelski izdelki in izdelki unikatne-

ga in industrijskega oblikovanja temeljijo predvsem na naravnih gradivih in gradivih, ki so značilna za območje podeljevanja pravice do uporabe KBZ Bled Local selection in upoštevajo rokodelsko kulturno dediščino območja,

• so opremljeni s celostno komunikacijsko podobo in ceno – primerni za na prodajno polico.

KBZ Bled Local selection se uporablja za označevanje kakovosti:

- **rokodelskih izdelkov in izdelkov unikatnega ter industrijskega oblikovanja,**
- **pridelkov** (npr. sadja, zelenjave, poljščin, svežih zelišč in začimb) **in živilskih izdelkov** (npr. iz mleka, mesa, sadja, zelenjave, žit ipd.),
- **jedi in pijač, postreženih na gostinski način**, na območju podeljevanja pravice do uporabe KBZ Bled Local selection.

Območje podeljevanja pravice do uporabe KBZ Bled Local selection so občine: Bled, Bohinj, Gorje, Jesenice, Kranjska Gora, Radovljica, Tržič, Žirovnica oz. Slovenija, če Turizem Bled povabi ponudnika in strokovna komisija za ocenjevanje produktov s KBZ BLS oceni, da je produkt primeren.

Termini ocenjevanj v letu 2021

Ocenjevanje rokodelskih izdelkov in izdelkov unikatnega in industrijskega oblikovanja bo potekalo **25. marca 2021** med 12.00 in 15.00 v prostorih Infocentra Triglavsko roža Bled, Ljubljanska cesta 27.

Rok za prijave: **18. marec 2021.**

Izdelke prinesite v ocenjevanje **25. marca 2021 med 9.00 in 11.00** na lokacijo ocenjevanja. Izdelke boste lahko prevzeli po koncu ocenjevanja, predvidoma ob 16.00 ali v prihodnjih dneh na sedežu Turizma Bled.

Ocenjevanje pridelkov in živilskih izdelkov bo potekalo **25. marca 2021** med 12.00 in 15.00 v prostorih Infocentra Triglavsko roža Bled, Ljubljanska cesta 27.

Rok za prijave: **18. marec 2021.**

Izdelke prinesite v ocenjevanje **25. marca 2021 med 9.00 in 11.00** na lokacijo ocenjevanja.

Izdelke boste lahko prevzeli po koncu ocenjevanja, predvidoma ob 16.00 ali v prihodnjih dneh na sedežu Turizma Bled.

Ocenjevanje jedi in pijač, postreženih na gostinski način, bo potekalo **22. aprila 2021.**

Rok za prijave: **15. april 2021.**

Koordinator ocenjevanja vam bo **javil uro** - kdaj vas bo obiskala strokovna komisija za ocenjevanje in ocenila jedi oz. pijače.

Za prijavne obrazce in podrobne informacije se lahko obrnete na Majo Pančur, ki je na voljo prek elektronske pošte: maja.pancur@visitbled.si, prijavnice pa so objavljene na spletni strani www.bled.si.

:: Turizem Bled

Blejski pletnarji se pripravljajo na poletno sezono

V zimskem času blejski pletnarji vsako leto potegnejo pletne iz jezera, da se posušijo, nato pa jim odstranijo staro barvo in lak ter jih na novo prebarvajo in prelakirajo. Pri vleki pletne iz vode se uporabljajo traktor in posebej narejeni vozovi za prevoz pletne. »Barvanje je potrebno vsako zimo, ker zaradi sonca in vode barva in lak popokata, pregleda pa se tudi splošno stanje pletne«, pove **Gregor Pazlar**, predsednik čolnarskega združenja Pletna Bled. Pletne so izdelane iz macesnovega lesa in zdržijo tudi do 50 let. Pletne so pod nadzorom Uprave za pomorstvo, ki vsako leto izvede tehnični pregled pri vsaki pletni. Na Blejskem jezeru je skupno 23 pleten, goste pa pričakujejo v Zdraviliškem parku, pod hotelom Park, na Mlinem in v Veliki Zaki. Do začetka turistične sezone bodo vse pletne urejene in v pričakovanju gostov za vožnjo na Blejski otok. Pletne izdelujejo domačini in so znane le na Bledu, njihov izvor pa sega v daljno leto 1590. V času vladavine Marije Terezije so bile pravice za lastništvo pletne podeljene kmetom, katerim je bila dodeljena slabša obdelovalna zemlja. Naziv se od takrat prenaša iz roda v rod, zato pletnarstvo ostaja v družinah več stoletij.

:: Janez Kuhar

Jan Pazlar, Žiga Kunšič in Žan Pazlar so s traktorjem potegnili pletno iz Blejskega jezera na kopno za pregled in obnovo.

UNILAD Slovenijo uvršča med 5 destinacij, ki jih je vredno obiskati v 2021

UNILAD, ena vodilnih spletnih platform, je objavila serijo videov o petih svetovnih destinacijah, ki jih je vredno obiskati v 2021. Med njimi se Slovenija uvršča na drugo mesto, so sporočili iz Slovenske turistične organizacije.

Ustvarjalci spletne platforme UNILAD so Slovenijo uvrstili med top destinacije za leto 2021. 4-minutni video o Sloveniji lahko popelje gledalca skozi izjemne lepote raznolikih pokrajin. Že na začetku ustvarjalci poudarijo, da je "skoraj zločin", da Slovenije ne poznamo tako do-

bro kot njenih sosednjih držav, da pa si ta zeleni biser, tako UNILAD, absolutno zasluži mesto med najboljšimi. Pri tem izpostavijo raznolikost, trajnost in nenazadnje gastronomijo, kjer obrazložijo tudi, da je Slovenija v letu 2021 nosilka naziva Evropska gastronomska regija. Video izpostavi tudi nekaj najprepoznavnejših krajev, med njimi Bled, Postojnsko jamo in Ljubljano, in poudari, da ima ta država "res vse". Platforma UNILAD je ena vodilnih spletnih platform, ki objavlja najzanimivejše novice z različnih področij, med

njimi tudi potovanj oziroma turizma. Konec leta 2018 se je pridružila skupini LADBible, ki je z globalno prisotnostjo in pisarnami v Veliki Britaniji, na Irskem in v Avstraliji postala največja kreatorka vsebin za družabna omrežja na svetu. V letu 2020 so dosegli kar neverjetnih 1,6 milijarde ogledov. Aktivni so na Facebooku, TikToku, Snapchatu, Instagramu in YouTube kanalu. Na svojih petih spletnih mestih dosežejo kar 69 milijonov uporabnikov mesečno, so sporočili iz STO.

:: RP

Anže Globevnik, vodja servisa slovenskih biatloncev

Na Pokljuki se je končalo svetovno prvenstvo v biatlonu, slovenski reprezentanci smučji pripravlja domačin iz Zasipa, Anže Globevnik. Anže Globevnik se s pripravo smučji ukvarja že okoli 20 let, marsikje po medijih je zaslediti, da mu pravijo »čarovnik«. Kot pravi sam, nikoli ni povsem zadovoljen s tem, kar naredi. Za servis se dan na prvenstvu začne zgodaj, tudi pet ur pred tekmo, saj je treba pripraviti in

preveriti kar nekaj parov smučji, tudi po osem za enega samega tekmovalca, tudi do sedemdeset na dan. Katere smučji potem izbere tekmovalec, je seveda odvisno od njega, čeprav se zgodi, da tekmovalci servisu popolnoma zaupajo in pustijo izbiro. Kot je povedal v številnih intervjujih za slovenske medije, pred tekmo preizkusijo vse maže na različnih snežnih podlagah in potem izločajo smučke, ki so se

slabše obnesle. Na koncu smučji preizkusi še tekmovalci sam. Priprava smučji se seveda glede na vremenske pogoje, strukturo snega in podobno zelo razlikuje. V reprezentanci si želijo, da bi Anže Globevnik svoje delo opravljal vsaj do olimpijskih iger prihodnje leto.

:: RP

Neznosna lahkost umeščanja

Ko se na Bledu povzpnete na grad in se na vrhu stoječi ozrete proti zahodu, vam vtrepeta srce. Lepota, ki se razgrne pred očmi, vas tako prevzame, da zastane dih. Zazrete se namreč v sadove truda in predanosti rodov pred nami, ki so nam zapustili v varstvo ta košček nebes v podobi kultivirane krajine. V varstvo – da, samo v varstvo. Tudi za vse tiste, ki prihajajo za nami.

Neprecenljivosti tega prostora bi se v prvi vrsti morali zavedati arhitekti – mojstri umeščanja novih objektov v prostor. Ob tem pomislim na Plečnika – s kako poglobljenim premislekom, spoštljivim odnosom in tankočutnostjo do danega prostora se je loteval načrtov, tudi na Bledu s prenovno Šverljugove vile Epos.

Potem si ogledam načrte novo načrtovanega hotela Evropa na Rečici in ne gre drugače, kot da osupnem in se zgrozim. S kakšno vehemenco, brezobzirno in kako nespoštljivo bi avtorji posegli v ta izjemno občutljiv, za mnoge sveti prostor. Prostor, ki ni samo posvečen, ampak večkratno zaščiten na državni ravni – kot ambient, kot vplivno območje otoka ... Nenazadnje nam brez kakršnekoli zaščite predstavlja tisto najsvetejše, kar nas opredeljuje, kar nosimo v sebi, če ne od prej, od srečanja s Prešernovim Krstom pri Savici, z Bogomilo in s Črtomirom. Prešernov moj-

strsko otipljiv opis kraja – simbolika, ki je z njim povezana. Kako je mogoče, da se vsi ti simboli Bleda in njegove krajine niso globlje dotaknili načrtovalcev tega projekta?

V letih podivjanega »razvoja« in »napredka« so blejski prostor pozidali z betonskim mastodontom Golf hotel, danes preimenovan v »Rikli balance« – kakšen sarkazem na račun naravnega zdravilca Arnolda Riklija. Hotelska zgradba predstavlja kontrapunkt grajski skali in popolnoma izniči milino gričev in karakter bližnjih vasic Želeče in Zagorice. Za uskladev betonske stihije so nam vsilili še trgovski center v orientalskem slogu »Gadafi« in nadgradili betonski Park hotel. V nasprotju z vsemi naravnimi danostmi naj bi zrasel še predimenzioniran nadomestni objekt nekdanjega hotela Evropa. Vseh dosedanjih nepremišljenih posegov v prostor ne zaznavamo le domačini, ki smo primorani sobivati z njimi. To opazijo in se neskladju čudijo tudi vsi obiskovalci, ko se z vrha gradu ozrejo proti jugovzhodu.

Arhitekturno urbanistična delavnica je že leta 2008 opredelila nujnost celovite prenove blejskih zgodovinskih jeder, posebno pozornost za območje jezerske sklade in ohranjanje blejske kulturne krajine. Prostorski strokovnjaki, ki se zave-

dajo nujnosti trajnostnega prostorskega razvoja, so bili enotnega mnenja, da je za ta občutljivi prostor potrebna posebna skrb in da si Bled ne more privoščiti nobenega urbanističnega in arhitekturnega spodrsllaja več!

Nočemo, da bi se zopet ponovile napake, ki so z nevzdrževanjem in posledičnim rušenjem starih hotelov vnesle v prostor neskladnost in na stečaj odprle vrata cenenemu masovnemu turizmu. Se lahko naučimo iz trenutnih posledic epidemije covida, da sta zdravo ravnanje med ljudmi in v prostoru odvisna od nas samih? Si domačini v nasprotju s strategijo trajnostnega razvoja, za katero smo se opredelili, res želimo ekološke nevzdržnosti, ki je daleč od zelene destinacije in butičnega turizma? O čem nam govori preobremenjeno jezero, kadar rdi?

Za razliko od velikopoteznosti, brezobzirnosti in nekritičnosti kam, kaj in kako umestiti pa odgovoren odnos, oko in srce ne lažeta. Izhod iz zagate in zdrav razvoj kraja lahko dosežemo le z arhitekturnimi rešitvami, ki zagotavljajo možnost vzpostavitve dolgoročnega sonaravnega razvoja in harmonije za ljudi in za prostor. In turizem smo ljudje v prostoru.

:: AnaMarija Kovač

Zbirni center

Zbirni center deluje nemoteno. Pri vstopanju v zbirni center in oddaji odpadkov pa veljajo nekoliko spremenjena pravila. Znotraj zbirnega centra je za vse uporabnike še vedno obvezna uporaba zaščitne maske. Po potrebi se lahko vstop v zbirni center omejuje na določeno število vozil, kar je navedeno pred vstopom v zbirni center. Skladno s Programom ravnanja z odpadki se mora uporabnik pred vstopom v zbirni center po potrebi izkazati, da je uporabnik izvajalca – z odrezkom, kuponom, računom ali osebnim dokumentom.

Uporabnik je dolžan vse pripeljane odpadke samostojno razvrstiti v ustrezne zabojnike, pri čemer mu delavec na zbirnem centru po potrebi daje navodila za pravilno ločevanje. V kolikor uporabnik pripeljanih odpadkov ne loči, se mu pripeljana količina dodatno obračuna na mesečni položnici, in sicer kot mešani komunalni odpadki.

Zbirni center je odprt od ponedeljka do petka od 7. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih je center zaprt.

Sprejemna pisarna

V ponedeljek, 22. februarja, svoja vrata zopet odpira sprejemna pisarna uprave na Rečiški cesti 2.

Delovni čas:

ponedeljek: 8.00–15.00

sreda: 7.00–12.00 in 13.00–17.00

petek: 8.00–13.00

Škart

V ponedeljek, 22. februarja, svoja vrata zopet odpira center ponovne uporabe škART na Rečiški cesti 2.

Delovni čas:

Ponedeljek, torek, četrtek in

petek: 8.00–12.00

sreda: 13.00–17.00

Eko otoki

Velikokrat smo že opozarjali na problematiko prepolnih ekoloških otokov in vas prosili za pravilno in skrbno uporabo le-teh. Že dalj časa opažamo, da se ekološki otoki kljub rednemu in pogostemu praznjenju spreminjajo v manjša odlagališča odpadkov, kar pomeni dodatno obremenitev na naši strani in neprimeren videz vaše okolice. V obeh občinah imamo lociranih 53 ekoloških otokov (seznam najdete na povezavi: <https://www.infrastruktura-bled.si/sl/Dejavnosti/Odpadki/ekoloski-otoki>).

To je veliko več možnosti odlaganja za uporabnike, kot je predpisano z državnimi predpisi. Uporaba zbiralnic ločenih frakcij je dovoljena izključno gospodinjstvom, v njih je prepovedano nepravilno odlaganje odpadkov: nepravilno odlaganje v obstoječe zabojnike, odlaganje odpadkov poleg zabojnikov ali v bližino zbiralnice.

V zbiralnicah tudi ni mogoče oddati odpadkov, ki se v posamezni zbiralnici ne zbirajo, te je potrebno pripeljati v zbirni center. Uporaba zbiralnic ločenih frakcij (ekoloških otokov) je za uporabnike, ki izvajajo dejavnost, prepovedana. Vse nastale odpadke iz dejavnosti morajo oddajati v zabojnike na zbirnem mestu ali v primeru povečanih količin v zbirnem centru izvajalca. Izvajalec javne službe prepoznanim kršiteljem za njihovo nepravilno odlaganje odpadkov v zbiralnicah ločenih frakcij zaračuna stroške prebiranja, odstranjevanja in odlaganja nepravilno odloženih odpadkov skladno s cenikom. V primeru večjih kršitev pa podatke o kršiteljih direktno preda občinski inšpektorski službi, ki jih skladno z zakonodajo ustrezno sankcionira.

Biološki kuhinjski odpadki

V zabojnik se odlagajo biološki kuhinjski odpadki, vključno s papirnatimi robčki, serveti. V zabojnik ne sodijo tekoča hrana, jedilno olje, rože, trava ...

Zeleni vrtni odpad

Od sredine marca do druge polovice aprila bodo na nekaterih ekoloških otokih začasno zopet nameščeni zabojniki za zeleni vrtni odpad. Zabojniki so namenjeni izključno za odlaganje »drobnega« zelenega odpada iz gospodinjstev (trava, rože, listje). Vejevje je potrebno pripeljati v zbirni center ali njegov odvoz naročiti z boni. V kolikor imate zelenega odpada več, ga, prosimo, prav tako pripeljite v zbirni center. Vse občane opozarjamo, da je letošnje zbiranje zelenega odpada na ekoloških otokih preizkus pravilnega odlaganja in osnova za morebitno takšno zbiranje v prihodnje. V kolikor se bo ob zbiranju v zabojnikih za zeleni odpad pokazalo nepravilno in neodgovorno odlaganje, kot je bila pogosto praksa v preteklih letih, vsekakor zabojnikov na ekoloških otokih v prihodnje ne bo več!

Steklena embalaža

V zabojnik se odlaga steklena embalaža. V zabojnik ne sodijo ravno steklo (okensko, avtomobilsko), porcelan, ogledala ...

Med **kosovne odpadke** sodijo pohištvo, bela tehnika (rabljeni štedilniki, pralni in pomivalni stroji, hladilni aparati ...), mali gospodinjstvi aparati, računalniki, televizije, kopalniška oprema, vzmetnice, preproge, kolesa in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstva. Kosovni odpadki večjih dimenzij (omare, postelje, mize, ipd.) mora imetnik razstaviti na več kosov tako, da posamezni kos odpadka vsebuje pretežno eno ločeno frakcijo in ni pretežak ali prevelik za ročno nakladanje na vozilo za prevoz kosovnih odpadkov.

Med **zeleni vrtni odpad** sodijo obrezano vejevje, obrezano grmičevje, pokošena trava, rože, porezana živa meja, odpadno listje, rože, stara zemlja lončnic, medtem ko sem ne sodijo biološki kuhinjski odpadki, zemlja in kamenje, tekstil, živalski iztrebki, pepel, gradbeni odpadki ... Vejevje se pripravlja na enem mestu in ga pobiramo v razsutem stanju. Maksimalna dolžina vej je lahko 1,5 m. Korenine in štori se pripravijo na robu prevzemnega mesta. Zeleni vrtni odpad, kot je listje, ostanki žive meje in trava, se obvezno pripravijo v »jumbo« vreči, ki jo povzročitelj odpadkov lahko največ 1 teden pred predvidenim terminom odvoza prevzame v zbirnem centru. Veje in grmovje ne smejo biti pomešani z drugimi vrstami zelenega odpada (npr. listje, trava, ipd).

Gradbene odpadke do količine 1,5 m³ lahko z boni brezplačno pripeljete v naš zbirni center (dnevno do 0,5 m³, letno do 1,5 m³). Oddaja gradbenih odpadkov brez bonov je možna samo proti plačilu.

V kolikor odpadki niso ustrezno pripravljeni, jih izvajalec ni dolžan prevzeti (neprimerna lokacija, nerazstavljeni veliki kosovni predmeti, pomešani zeleni odpad) ali pa lahko zaračuna dodatne storitve (sortiranje vej od ostalega zelenega odpada, razstavljanje kosovnih odpadkov) v skladu s cenikom.

Zeleno poslovanje

V želji ohranjanja okolja, prihranka časa in poenostavitvi poslovanja smo razvili več možnosti elektronskega poslovanja z vami. Tako lahko ob času, ki je primeren za vas in iz udobja domačega naslonjača uredite določeno poslovanje z nami. Preko e-Komunale lahko sporočate stanje vodomera in se prijavite na e-račun, e-novice ter sms obveščanje.

Prijava na e-račun v vaši spletni banki

E-račun je udoben za uporabnike in ga prejmete neposredno v vašo spletno banko. Postopek plačila je manj zapleten, saj se plačilni nalog oblikuje samodejno iz e-računa, kar prihrani čas in zmanjša napake ročnega vnosa podatkov. Uporabniki, ki svoje obveznosti poravnate prek neposrednih bremenitev SEPA, namesto papirnatih oblik računa lahko izberete račun v obliki PDF in ga prejmete v vašo e-pošto. Tako način plačevanja omogoča preprosto pregledovanje prejetih e-računov in spremljanje njihovih statusov v vaši spletni banki in je do okolja prijaznejši, saj z njim zmanjšujete tako porabo papirja kot tudi uporabo tiskalnikov.

Prijava na e-račun v obliki PDF

V kolikor nimate spletne banke oziroma vaša banka ne omogoča prejemanja e-računov, pa bi kljub temu želeli poslovati okolju prijazno, elektronski račun v obliki PDF lahko prejmete na vaš elektronski naslov. V tem primeru nam sporočite vaš e-poštni naslov in 13-mestno sklicno številko zadnjega prejetega računa za komunalne storitve.

Direktna bremenitev/trajnik

Z odprtjem trajnika /direktnih bremenitev tudi lahko prispevamo k bolj zelenemu poslovanju, sploh, če se moramo za plačilo položnice odpeljati z avtom do mesta plačila (pošta, banka, bankomat ...). Raje zmanjšujemo ogljični odtis, zato vas vabimo, da morda razmislite v tej smeri ...

Ker si želimo, da bi bilo naše poslovanje čimbolj trajnostno, vam za vašo okolju prijazno odločitev ponujamo praktične ekološke nagrade. Izberete lahko med 2 malima ali 1 veliko vrečko za sadje in zelenjavo ali 1 Bee's Wrap folijo, ki je alternativa plastičnim folijam za shranjevanje živil. Poleg darila prejmete tudi 5 € dobroimetja pri nakupu v centru ponovne uporabe škART. Zahvalimo se vam z darilom, vrednim kar 12 €.

Do nagrade ste upravičene fizične osebe, ki boste klasični račun zamenjali z e-računom na enega od zgoraj opisanih načinov do 15. 3. 2021. Prevzem nagrad je možen do 14. 5. 2021. Enako darilo prejmete tudi, če že uporabljate e-račun. V kolikor bi želeli ekološke izdelke kupiti, to lahko storite v sprejemni pisarni našega podjetja.

Poziv Direkcije za vode k čiščenju vodotokov

Direkcija Republike Slovenije za vode poziva lokalne skupnosti, lastnike in najemnike priobalnih zemljišč ob vodotokih v Sloveniji, zlasti v naseljih in ob kmetijskih zemljiščih, k skrbnemu in gospodarnemu ravnanju v času otoplitve ozračja, ko obstaja možnost večjih padavin in naraščanja vodostajev.

V skladu z Zakonom o vodah so lastniki in uporabniki priobalnih zemljišč dolžni sami zagotavljati odstranjevanje odvečne zarasti na bregovih, odstranjevanje plavja (odpadlega listja in drugih plavajočih predmetov), odpadkov in drugih opuščenih ter odvrženih predmetov in snovi z vodnih ter priobalnih zemljišč.

Ob rednem vzdrževanju pretočnosti rek in potokov ter odgovornem ravnanju z okoljem lahko znatno zmanjšamo poplavno ogroženost in s tem zaščitimo ne samo premoženje, ampak tudi življenja tamkajšnjih prebivalcev. Pri tem je nujno sodelovanje med državnimi institucijami, lokalnimi skupnostmi in državljani ter državljankami Slovenije, saj le s preventivnim in proaktivnim gospodarnim ravnanjem preprečimo najhujše. Najpogostejši vzroki naraščanja vodostajev in poplav na vodotokih 2. reda (še zlasti v obdobju otoplitve ozračja in večjih padavin) so namreč tako imenovani plavni čepi v strugah neurejenih vodotokov, ki onemogočajo normalni pretok vode. Z odstranjevanjem propadajoče vegetacije in odpadnega rastlinskega materiala z območja priobalnih in vodnih zemljišč predvsem pri manjših rekah in potokih (vodotoki 2. reda) prispevamo k izboljšanju vodnega režima ter stanja voda, hkrati pa bistveno zmanjšamo pojav plavnih čepov v strugi, bočnih erozij brežin in odlaganje naplavin. V pozivu lastnikom vseh priobalnih zemljišč ob vodotokih 2. reda v Sloveniji je Direkcija za vode navedla pogoje, pod katerimi lahko čiščenje priobalnega (in vodnega) zemljišča izvede priobalni lastnik oz. drug uporabnik zemljišča:

- zagotavljati je treba selektivno odstranjevanje suhe, propadajoče odvečne in poškodovane zarasti s priobalnega zemljišča,
- golosekov ni dovoljeno izvajati: morebitnih večjih zdravih dreves, če se nahajajo ob potoku, se torej ne sme posekati,
- propadlo in odstranjeno zarast ter odpadke je treba v celoti odstraniti z območja na naravi neškodljiv način; material je prepovedano odlagati v strugo, na brežino, v priobalni pas vodotoka, ki predstavlja pas 5 m od zgornjega roba brežine potoka,
- potrebno je redno odstranjevanje plavja z vodnega in priobalnega zemljišča (odpadlega listja in drugih plavajočih predmetov),
- potrebno je odstranjevanje odpadkov in morebitnih drugih opuščenih in odvrženih predmetov iz vodnega in priobalnega zemljišča (o morebitnem odlaganju tretjih oseb je treba obvestiti pristojno inšpekcijsko službo),
- priobalni pas in brežine je treba redno kositi, kjer je to mogoče.

V primeru, da lastnik ali uporabnik zemljišča sam ne zmore opraviti zakonsko določenih vzdrževalnih del, lahko k temu v soglasju z lastniki zemljišč pristopi lokalna skupnost.

Pri načrtovanju vegetativnega vzdrževanja - odstranjevanje grmičevja in drevja je treba upoštevati, da je v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu prepovedano odstranjevanje zarasti ob vodnih koritih v obdobju med 1. marcem in 1. avgustom.

S preventivnimi ukrepi lahko preprečimo oziroma zmanjšamo škodljive posledice delovanja voda. Direkcija za vode kot upravljavka vodnih in priobalnih zemljišč skrbno bdi nad celostnim upravljanjem voda v celotni Sloveniji, zato s pozivom opozarja na odgovorno ravnanje, ki bo pripomoglo k zmanjšanju poplavne ogroženosti in posledic morebitnih poplav.

:: Direkcija RS za vode

OPTIKA MESEC
Poslovni center Union,
Ljubljanska cesta 11, Bled
T: 08 205 77 97

OPTIKA MESEC JESENICE
Cesta maršala Tita 31, Jesenice
T: 04 583 26 63

OČESNA AMBULANTA
optometrijski pregledi
okulistični pregledi
predpisi kontaktnih leč in
kontrolni pregledi

OPTIKA
korekcijska očala
mehke in poltrde kontaktne leče
modna sončna očala
športna sončna očala
sončna očala z dioptrijo

NOVO V PONUDBI

SERENGETI

Ena najbolj naprednih očal z vrhunskimi mineralnimi stekli, ki združujejo polarizacijo, fotoobčutljivost in filter modre svetlobe.

**DOMAČ GOZDNI
IN CVETLIČNI MED**

ČEBELARSTVO GREGORC

ZATRNİK 77, 4247 ZGORNJE GORJE

TEL.: 04-5725094

DOMAČIJA ZATRNİK

DATRIS

PRODAJA TRDIH IN TEKOČIH GORIV
ALPSKA C. 43, 4248 LESCE

**Kurilno olje
vrhunske kvalitete!**

Naročila na 080 2341 in narocila@datris.si

NOVI DACIA SANDERO STEPWAY ECO-G

Z VGRAJENIM POGONOM NA PLIN

ŽE ZA

79 €/MESEC

z EKO SKLAD kreditom*
+ paket zimskih pnevmatik

Dacia - Zanesljiv partner GRZS.

DACIA

*EKO SKLAD na svoji spletni strani: <https://www.ekosklad.si/prebivalstvo/pridobite-spodbudo/seznam-spodbud/osebna-vozila-na-plin/osebna-vozila-na-plin-kredit> po vnosu v rubriko: hitri informativni izračun kredita nudi naslednje kreditne pogoje za nakup vozila. Informativna mesečna anuiteta za model Novi Sandero Stepway Essential 1.0 100 ECO-G 100 v skupni vrednosti 12.290 € z DDV, s pologom v višini 3.440 € in financirano vrednostjo 8.850 € za obdobje 120 mesecev, znaša ob najemu kredita prek EKO SKLADA 78,69 €. Obrestna mera za najem kredita znaša 1,30 % letno. Vse informacije so zgolj informativne in temeljijo na informativnem in izračunu kredita na spletni strani EKO SKLADA. Več o kreditih EKO SKLADA za osebna vozila na plin, si lahko preberete na uradni spletni strani <https://www.ekosklad.si/prebivalstvo/pridobite-spodbudo/seznam-spodbud/osebna-vozila-na-plin/osebna-vozila-na-plin-kredit>. Renault Nissan Slovenija ne odgovarja za informacije objavljene na spletnih straneh EKO SKLADA kot tudi ne za točnost in zanesljivost in celovitost teh informacij in informativnega izračuna kredita, ki je na voljo na spletnih straneh EKO SKLADA. Pridržujemo si pravico do napak. Poraba pri mešanem ciklu: 5,6-7,4 l/100 km. Emission CO₂: 127-131 g/km. Emission stopnja: EURO6d Full. Emission NO_x: 0,0248 g/km. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slika je simbolna. Renault Nissan Slovenija, d. o. o., Dunajska 22, 1511 Ljubljana.

Dacia priporoča

   dacia.si

ASP
www.asp.si

Jesenice, Finžgarjeva 2, Tel.: 04 58 33 330
Lesce, Hraška cesta 25, Tel.: 04 53 53 450

Mercator
moj najboljši sosed

Market Zgornje Gorje

Zgornje Gorje 80 a

PRENAVLJAMO ZA VAS

Zaradi prenove bo trgovina zaprta od torka, 2. 3. dalje.

Ponovno vas pričakujemo v lepši in še boljši trgovini

od četrta, 18. marca,
od 8. ure dalje.

Za vas bomo pripravili številne otvoritvene popuste in ugodnosti.

Dobrodošli!

Produkcija: PS Mercator d.d., Dunajska cesta 107, Ljubljana.

POGREBNE STORITVE

NOVAK

Anton Novak d.o.o.
Hraše 19, Lesce
www.anton-novak.si

prevozi in ureditev pokojnikov ter pokop z žalnim sprevodom

velika izbira krst in žar

ureditev vseh potrebnih dokumentov

organizacija in izvedba pogrebnih ceremonij na pokopališčih v občinah Bohinjska, Bled, Radovljica in Gorje

DEŽURNA SLUŽBA:
040 887 169, 041 655 987, 040 887 112

NOVO NOVO NOVO NOVO

CVETLIČARNA NOVAK

pri pokopališču na Bledu

Sprejemamo naročila za sveže in suhe ikebane, žalne ikebane, šopke, poročne šopke in aranžmaje ter aranžmaje daril. Velika izbira sveč.

KUPON MAREC 2021

10%

NA IZBRANI ARTIKEL IZKLJUČNO ZA IZDELKE MCL

Sedež:
MCL Mesni center Luka d.o.o.,
Cesta Koprškega odreda 26, 4294 Krize

Trgovine:
MCL Mesni center Luka d.o.o., Cesta Koprškega odreda 26, 4294 Krize, tel.št. 040/294-444
SPB Mesnica Domžale, Ljubljanska cesta 82, 1230 Domžale, tel.št. 01/72-98-474
Union center Bled, Ljubljanska cesta 11, 4260 Bled, tel.št. 04/57-80-121

Kupon velja v marcu 2021 // Za kupce MCL parkiranje brezplačno
*Kuponi se ne seštevajo. Popust velja izključno za izdelke MCL.

KUPON MAREC 2021

10%

NA IZBRANI ARTIKEL IZKLJUČNO ZA IZDELKE MCL

Sedež:
MCL Mesni center Luka d.o.o.,
Cesta Koprškega odreda 26, 4294 Krize

Trgovine:
MCL Mesni center Luka d.o.o., Cesta Koprškega odreda 26, 4294 Krize, tel.št. 040/294-444
SPB Mesnica Domžale, Ljubljanska cesta 82, 1230 Domžale, tel.št. 01/72-98-474
Union center Bled, Ljubljanska cesta 11, 4260 Bled, tel.št. 04/57-80-121

Kupon velja v marcu 2021 // Za kupce MCL parkiranje brezplačno
*Kuponi se ne seštevajo. Popust velja izključno za izdelke MCL.

KUPON MAREC 2021

10%

NA IZBRANI ARTIKEL IZKLJUČNO ZA IZDELKE MCL

Sedež:
MCL Mesni center Luka d.o.o.,
Cesta Koprškega odreda 26, 4294 Krize

Trgovine:
MCL Mesni center Luka d.o.o., Cesta Koprškega odreda 26, 4294 Krize, tel.št. 040/294-444
SPB Mesnica Domžale, Ljubljanska cesta 82, 1230 Domžale, tel.št. 01/72-98-474
Union center Bled, Ljubljanska cesta 11, 4260 Bled, tel.št. 04/57-80-121

Kupon velja v marcu 2021 // Za kupce MCL parkiranje brezplačno
*Kuponi se ne seštevajo. Popust velja izključno za izdelke MCL.

KUPON MAREC 2021

10%

NA IZBRANI ARTIKEL IZKLJUČNO ZA IZDELKE MCL

Sedež:
MCL Mesni center Luka d.o.o.,
Cesta Koprškega odreda 26, 4294 Krize

Trgovine:
MCL Mesni center Luka d.o.o., Cesta Koprškega odreda 26, 4294 Krize, tel.št. 040/294-444
SPB Mesnica Domžale, Ljubljanska cesta 82, 1230 Domžale, tel.št. 01/72-98-474
Union center Bled, Ljubljanska cesta 11, 4260 Bled, tel.št. 04/57-80-121

Kupon velja v marcu 2021 // Za kupce MCL parkiranje brezplačno
*Kuponi se ne seštevajo. Popust velja izključno za izdelke MCL.

kamnosestvo VURNIK

- spomeniki, izdelovanje napisov
- okenske police, stopnice
- kuhinjski in kopalniški pulti

Vurnik Franci s.p.
Gradiška pot 6a
4240 Radovljica
TEL: 041 423 161

preverite ponudbo na:
www.kamnosestvo-vurnik.si

Kleparsko - ličarska dela za vse znamke vozil
Prijava škodnega dogodka | Cenitev poškodovanega vozila

Pooblaščen serviser za vozila:

INTEGRAL AVTO d.o.o. Jesenice
Cesta maršala Tita 67, 4270 Jesenice
www.integral-avto.si

04 / 58 33 355
servis@integral-avto.si

PEUGEOT 208

ODDOLGOČASI PRIHODNOST ZA 11.490 €*

PEUGEOT

**KASKO ZA 1 €
BON ZA ZIMSKE
PNEVMATIKE S PREMONTAŽO**

5 LET*
JAMSTVA

PROGRAM UGODNOSTI
MojPeugeot

PEUGEOT JE V SLOVENIJI
ČLAN SKUPINE EMIL FREY

peugeot.si

PEUGEOT FINANCIRANJE TOTAL *Cena velja za model Peugeot 208 ACTIVE 1,2 PureTech 75, rumene faro barve pri nakupu s pomočjo Peugeot financiranja. Primer informativnega izračuna finančnega leasinga Peugeot Financiranje za vozilo Peugeot 208 ACTIVE 1,2 PureTech 75, rumene faro barve - mesečno odplačevanje; maloprodajna cena z DDV in vključenim bonusom (v ceni je obračunanih 1.250 EUR popusta v primeru financiranja Peugeot - pod pogojem vsaj 36 mesečne dobe financiranja) je 11.490 EUR; mesečni obrok je 126 EUR pri pologu v višini 30% in ročnosti 84 mesecev; višina pologa je pri akciji omejena od 10% do 50%; doba financiranja je vezana na ročnost od 36 mesecev do 84 mesecev; DDV je obračunan v obrokih; EOM na dan 19.01.2021 znaša 8,50% in se spremeni, če se spremenijo elementi izračuna; izračun temelji na osnovi indeksa obresti - 3 mesečni EURIBOR s skupno letno obrestno mero 7,3%; financirana vrednost 8.043 EUR; skupni znesek za plačilo 13.808 EUR; stranka v primeru Peugeot Financiranja prejme tudi jamstvo za dobo 5 let (vključuje dvoletno pogodbeno garancijo) oziroma 100.000 in avtomobilsko kasko zavarovanje za 1 EUR za prvo leto. Za podrobnosti o ponudbi se obrnite na vašega prodajalca vozil Peugeot. Poraba v kombiniranem načinu vožnje: od 3,7 do 4,9 l/100 km. Izpuh CO₂: od 94 do 113 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Vrednost specifične emisije dušikovih oksidov NOx: od 0,0116 do 0,0459 g/km. Emisije trdnih delcev: od 0,00037 do 0,00072 g/km. Število delcev: od 0,03 do 4,20. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

AVTO PARTNER d.o.o., Cesta železarjev 27, 4270 Jesenice, tel. 04 583 6660

V zimsko idilo naj vas zapelje najljubše vozilo

Ponudba z izjemnim prihrankom.

Izberite svoj novi Volkswagen z bogato serijsko opremo ter inovativnimi asistenčnimi sistemi, ki vas na cilj pripeljejo varno in sproščeno. Hvala za vaše zaupanje, saj smo z njim že vrsto let vodilna avtomobilska znamka v Sloveniji.* Preverite izjemno ponudbo na volkswagen.si

Emisije CO₂: 250–21 g/km. Kombinirana poraba goriva: 8,6–3,8 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Akcija velja za vozila na zalogi in nova naročila do 31.03.2021. Akcija ne velja za električna vozila. Slike so simbolne. *Vir: Trgovinska zbornica Slovenije, Sekcija za osebna motorna vozila, statistika prvič registriranih vozil 2014–2020.

INTEGRAL AVTO d.o.o. Jesenice

Cesta maršala Tita 67, 4270 Jesenice
telefon: 04 / 58 33 372, 58 33 373
info@integral-avto.si, www.integral-avto.si

POGREBNA SLUŽBA ZVONČEK

Na voljo smo vam 24 ur na dan!

T: 041/ 963 - 031

Uredimo vso potrebno dokumentacijo.

Organiziramo prevoz pokojnika.

Priskrbimo pogrebno opremo po vaši želji.

Izdelamo trendne CVETLIČNE ARANŽMAJE.

Poskrbimo za dekoracijo poslovnih vežic.

Organiziramo pogrebno slovesnost.

NOVO!

**UREDIMO VSE POTREBNO ZA POGREB
TUDI V OBČINAH GORJE IN BLED!**

W: www.pogrebnasluzba-zvoncek.com